Ն՝ 1168

1881 ՅՈՒԼԻՍ 7 ՇԱԲԱԹ

ՊԷՏԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐ

ՄԻՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻՍԻՊԻՅԻ ԻԼՄԻՅԻ ՎԷ ՄԻԼԻՅԻ ՎԷ ՍԱՀԻՄԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵՎ ՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸԸՐ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՀԻՒՆ

Պիր սէճէլիք . . . 150 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 80 »
Իւչ այլըգ . . . . 40 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՀԻՒՆ

Բոլթա իլէ իրսալ օլունճագ-լար իչիւն

Պիր սէճէլիք . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »

20 Բարա

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ։
2 վէ 3ի ճՀՆու սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »

Հիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր։

Մէվատտը նաֆիայա տայիր պէնտլէր մէճմանէն գապուլ օլունճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայաճագ։

20 Բարա

Իտարէխանէսի վէ մաթպասսը, Սթամպօլում Պապը Ալի ճատտէսինետ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինետ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեափֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեափֆէյի մէքեաթիպին տախի անրն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 7 ՅՈՒԼԻՍ

ԻԼԱՆ

Ճումմա էրթէսի կիւնքի սաթրչտան աթիտէքի հիսսայ միւհիլինէէ Միացեալ վէ Ազգանուէր Հայուհեաց Ընկերութիւնըն 20 ղրշ. կէօնտէրմիշիզ։

Ապօնէտէն մաատա էլտէն սաթըշ, Ատէտ 800

Պէհէրի 1 բարատան

75 % օլարագ Միացեալ Ընկերութիւնա } Ղրշ. 15.

25 % օլարագ Ազգ. Հայուհեաց Ընկերութիւնա } 5.

Ղրշ. 20.

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շնորհակալութեամբ սացանք Թէրճէմանը էֆէնտիի Պատ. խմբագրութենէն հետեւեալ նուէրները, ծախսուած թերթերու վրայէն.

	Ղրշ.	Փրա
Բշ. 29 Ցունիս	11	25
Գշ. 30 »	12	5
Դշ. 1 Ցուլիս	12	50
Եշ. 2 »	11	10
Համագումար	47	50

Գառնասուն եօթ դահեկան արծաթ և երեսուն փարայ։

Ի դիմաց Միացեալ—Ընկ.
Տնօրէն Ժողովոյ

Ատենադպիր Ատենապետ
Աբշալոյմ Ցովհաննէս Մ. Զերոյ

Կաղէթամարդը էլտէն սաթրյան պէհէր նիւսխէսինին պիրէր բարաբանտան հասըլ օլան եիւզտէ 23ի թառաֆրմզտան Ազգանուէր Հայու հեաց ընկերութիւնընա իթա վէ իհտա իթմէք գարարմըզա տաիր օլարագ մէգքիւբ ընկերութիւնըն միւթէպեր Գոր. Ժողովը Դիւանը թարաֆընտան աթիտէքի մէքթուպ մաթպասմըզա վիրուա իթմիշ տիր։

ԱԶԳԱՆՈՒԷՐ ՀԱՅ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

. . . Խմբագիր,

Ուրախութեամբ ընթերցանք ձեր լրագրոյ 1161 թուոյն մէջ այն ազդն որով կը ծանուցանէք թէ մէն մի թերթի վաճառման գնոյն վերայ 1 փարայ հաշուելով յառաջ եկած հասոյթին 25 % ընկերութեանս պիտի նշորհէր։

Ուստի կը զեկուցանեմք որ Պ. Խաչիկ Քէհտաեան ընկերութեան հաւաքիչ՝ շաբաթըն մի անգամ պիտի ներկայանայ գանձել վերոյիշեալ գումարն և որոյ համար ընկալագիր մի պիտի ստորագրէ ձեզ։ Կը խնդրեմք նաեւ որ մէն մի վճարումիդ յիշեալ Պ. Խաչիկի մատ գտնուած տետրակին մէջ հաշիւ նշանակել։

Գործ. Ժողովս երախտագիտական զարտք մի կը համարի իւր խորին շնորհակալիքն յայտնել ձեզ սոյն վեմ և քարի նպատակին համար, զոր ի գործ դնել կը խոստանաք յօգուտ և ի յառաջադիմութիւն ընկերութեանս։

Գաղտր է մեզ յուսալ թէ արդոյ հասարակութիւնն չպիտի վարանի քաջալերել ձեր սոյն անչահասէր ջանքն։

Մնամք յարգանօք
ի դիմաց Կեդր. Գործ. Ժողովոյ
Ազգ. Հայ. Ընկ.

Դեր. Ատենադպիր Ատենապետ
Ա. Սաքոյեան Տ. Մ. Մանվելեան

ԿԻՒՆԼԻԻԳ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ինկիլթերրատա պուլունան Օսմանը ասհապը թահվիլթերն վէքիլի Մ. Պուրդ գարիպէն Ցերասատէթէ կելէճէյինտէն, միւչարիլէյհ իչիւն թարապիատա պիր սաիրէի մախսուսէ հաղըրլանմագտա տըր։

Մէսմուաթա կէօրէ, տուլունը Օսմանիյէ մէսէլէսինէ պիր նիհայէթ վերմէք իւզրէ եագընտա Ցերասատէթտէ ինիգատ խտէճէք մուխթէլիֆ գօմիսիօնտա (Ավթրիա վէ Խթալիա վէ Ռուսիա տա հապը թահվիլաթը թարաֆընտան տախի պիրէր վէքիլ պուլունանճագ իմիշ։ Ավսթրիա վէ Իթալիա ասհապը թահվիլաթը վէքիլլերինի թաեին իթմիշլեր։

—

Ալթը շիւպեէէ թագսիմ իտիլմիշ օլան արաղիի մէթրուքէնին թէսլիմ վէ թէսէլլիմինէ նէզարէթ իտճէէք Էվրօպա գօմիսիօնընա Լաթին հուրուֆաթը էլիֆպասը թէրթիպի իւզրէ սըրա իւէ հեր տէվլէթին պաշ գօմիսէրլերի թարաֆընտան ըիյասէթ օլունճագտըր։

Պիրինճի շիւպէնին թէսլիմինէ ինկիլթերրա պաշ գօմիսէրի ըիյասէթ իթմիշ օլտուզը կիպի, իքինճիսինին թէսլիմինտէ Ա. Էմանիա, իւչիւնճիսիւնին թէսլիմինտէ Ա. վսթրիա, տէօրտիւնճիսիւնին թէսլիմինտէ Ֆրանսա, պէշինճիսինին թէսլիմինտէ Իթալիա, վէ ալթընճըսընը թէսլիմինտէ Ռուսիա գօմիսէրլերի թարաֆընտան ըիյասէթ օլունճագ տըր։

—

Պաղը Ալի՝ Ավսթրիա իլէ Սըրպիսթան վէ Պուլկարիսթան պէյնինտէ ագա օլունան շրմենարֆէր մուդավէէսինի Պերլին ահտնամէսի ահքեամընա մուվաֆֆը օլմատըղը վէ պու պայատէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին ըիզասը տախի միւնգամմէ օլմատը իթթիֆաք իտէճէրինին պիլիպէեան, մէրքիւր մուգավէէնամէնին քէնննէլէմէքիւն հիւքմիւնտէ ատտ օլունմըղընը իլան իլէճիշ տիր։

—

Տէրսաատէթ եունան սէֆիրի Մ. Գունտուբիեօթի՝ Արթա քէօրբիսիւ իւզէրինտէ իգամէ իտիլէն Օսմանը կէօմրիւք մէմուրլարը թարաֆընտան բէսմը կէօմրիւք իթա օլունմատըգ ճա Արթա չէհրինէ հեր չէյին տուխուլինէ միւմանաթ օլունմագտա օյտուզունա տաիր եունան պաշ վէքիլի Մ. Գունտուտուրօս թարաֆընտան ախղիյէտի ի պիր թէէկրար ֆիրսիֆերաէճնէ պիրէյէ թէպիրի իթմիշ օյմաղա, սիւֆերաի միւշարիլէյհիմ՝ ագտըրճմա իտէրէք, հիւքիւմէթը Սէնիյէնին օրալարտա պիր կէօմրիւք գօրտանը թէէսիս իթմեէ հագգը օյտուզունա գարար վէր միշլեր, վէ անճագ մէսելէի հուտուտիյէ քեամիլեն հալ օլունմատըգճա պէօյլէ պիր գօրտան թէէսիս իթմէմէսինի Մ. Գունտուրիեօթիյէ թավսիյէ վէ քէնտիլերի տախի պու խուսուսը միւնֆէրիտէն իլթիզամ իտէճէքլերինի պէեան իթմիշլեր տիր։

—

Պուլկարիսթան բրէնսի թէքլիֆ իթտիյի չորթլարը գապուլիւէ մ.ղլեթ մ ճլիսը ումմումիսինին գաբանմասընտան սոնրա, Պուլկարտան խիթապէն նէշր իթտիյի պէեանմէտէ «Նիզամնամէի եասասիէ միւնտերիճ հուգուգը եհալի քէմալքեան պագի գալաճագտըր։ Հէր սէնէ ֆէվգէլատէ ահվալտէ եմարէթին մէնաֆիի եասիյէսի իւզերինտէ միւղաքէրէ իլէմէք իւզրէ մէճլիսը մէպուսանը քիչտան իտեճէերմ։ Պիւտէմ վէ վէրկի վէ վարիտաթ վէ մէսարիֆ մէսարիֆինտէ վէ բօլթիգա խուսուսաթընտա գարարը գաթի հեեթը մէպուսանա արտ պուլունաճագտըր։ Մէպտէի ըալահաթ օլմագ իւզրէ ումմուրը միհվերը լայըգընտա ճէրայանտա մանի օլան թեպտատիլաթը միւթէվալիյէի մէմուրինէ նիհայէթ վերիլէրէք երպապը էհլիյէթ վէ խթիգամէթտէն մէմուրլար ինթիխապ օլունճագ տըր»։ տէմիշ տիր։

Ռիվայէթ օլընտըղընա կէօրէ, բրէնսը միւշարիլէյհ հազրէթլերի պու քէրրէ Պապը Ալիյէ պիր թէլկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, եէնի հէյեթը վիւքէանը՝ բօլթիգա ֆըրգալարընա մէնսուպ պուլունմայան պիթարաֆ զէվաթտան ինթիխապ օլունտուղունու, վէ վիլայէթին ասայիշ վէ թէրագգիսընին թարաֆիկիրլիք հըսսիյաթընա վէ շախի ղարարտարա ֆէտա օլմայաճաղը իւմիտինտէ պուլունաբղրը պէյան իյլէմիշ տիր։

—

Խապէր ալընտըղընա կէօրէ, թէբսանէտէ Օսմանլը զրրհլըլարը լեվազիմաթընա քէմալը կէրմի իլէ տէվամ օլունմագտա վէ պունլարտան էքսէրիսի էրէկիյէ կիտէրէք քէօմիւր ալմագտա իմիշ։

—

Լէվանի Հէյուլըն պէյանընա կէօրէ, կէյշէնտէ մէքքէ իւզէրինէ վուգու պուլան սարգընթըլըգլարտա մէտխալլերի օլտուզու մազնուն օլան օն պէշ Արապ չէյխի խզուլ կիրիֆթ օլունարագ թահթէլշիգ ճիտտէյէ իզամ օլունմուշլար տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԻ

Պիր իքի կիւնտէն պէրու բիվայէթ օլունուղունա կէօրէ, խաղինէի խասսա նազրը Գազազեան Յակոբ էֆէնտի հազրէթլերի՝ իսթիֆասընը խաքիբան հազրէթը Շէհրիյարիյէ թագտիմ իթմիշ տիր։

Գազալ օլունուպ օլունմատըղը հէնուզ մալիւմ տէյիլ տիր։

—Իշխանիկինէ կէօրէ, ումուրը մալիյէ մի թէֆթիշ իթմէք վէ սանտըգլարըն հիսապաթընը բույէթ իյլէմէք իւզրէ, պու քէրրէ Շուրթի Մալիյէ ազասընտան Հիրիֆ էֆէնտի խտիրինէյէ վէ խալիտ էֆէնտի Սէլանիկէ վէ Թէվֆիգ էֆէնտի Անատօլու թարաֆրընա միւթէվէճճիհէն Ցերասատէթտէն հարեքէթ իթմիշլեր տիր։

—Բարիզտէ պուլունան Մ. Զարիֆիինին քէսպը սըհհէթ իթտիյի, վէ հէքիմլերին թավսիյէսի իւզերինէ Ալէքսանդրիա վիշի համմալարընա կիթմիշ օլտուզու իշիտիլմիշ տիր։

—Խալիէ եվրէ նամ Օսմանլըճա բէսալէնին կէյշէն ճումմա իրթէսի կիւնիւ չրգան նիւսխէսինին տէրհալ բօլիս թարաֆընտան թօրլա նրմըզ օյտուզունու Լէվանի Հէյուլ եաղրյօր։

—Կէյշէն ճումմա կիւնիւ քէօր բիւտէն Պողազ իշինէ իւչիւ չէրեեք կէյշրեք գալգան 20 նիմէրօլու Շեհրէմբէ խէյրէթ վաբօրընընն գատարլար թարաֆրնտա պուլունան թախմինէն 40 եաշընտա պիր Լրմնի գարբսը՝ վ. բօրրն տիւմնն ճիհէթինտէ տէնիզէ սարգըգ պուլունան պիր իրէ սարբլարագ տէնիզէ էնմիշ վէ այաղը սույա տեեէր տէյմէզ ֆիքրինէն ճայարագ պաղրմայա պաշլամասը իւզերինէ մէմուրար թարաֆընտան գուրթարըլըգը իշիտիլմիշ տիր։

(Վոէբ)

—Շէհրը բամազան միւնասէպեթիլէ պիլիճիմէ տէվամր մէմուրինինէ պիրէր մաաշ իթա օլունաճագ իմիշ։

—Ռումանիատա Թուրնո-Ոէվերին Օսմանը չէհպենտէրի Էրնէաթ էֆէնտինին վէսաթէթիյէ չէհրը մէզքիւրտէ պիր գօնսէր վէրիլէրէք հասըլ օլան 600 ֆրանգ Սաղըզ աֆէթզէտէկեանը իանէ գօմիսիօնունա իրսալ օլունմուշ տըր։

—Ցարը պէեանընա կէօրէ ճումմա իրթէսի ագշամ սաաթ 12 բատտէլերինտէ զապթիյէ գըյաֆէթինտէ իքի քիչի Ֆերիքէօյ ճիվարընտա իքի մատամին իւզերինէ հիւճում իտերէք գուլագարընտաքի քիբէլերի ալմագ իսթեմիշլեր իսէ տէ, մէզզուրէլերին պաղըրմալարը իւզերինէ էթրաֆտան եարտըմլարընա եէթիշիլմիշ օլմաղա, մերգուման մագսէտէրինի իհրա իտէմէլիպ ֆիրար խլէմիշլեր տիր։

—Զէնն կիւն ագտէմ գարա տէնիզ պօղազընընն Անատօլու սէվահիլինտէ քէօմիւր եիւքլիւ պիր թէմիզ ղարգ օլարագ, տէրուինինտէ պուլունան 4 քիշիտէն իքիսի ճան գուրթարան հէյէթի թարաֆընտան գուրթարըլմըշ իսէ տէ, տիկէր իքսիս մաղրուգէն թէլեֆ օլմուշ տըր։

—Ճէզայիրը Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի ատիրէ միւֆէթթիշի կոստանդ. բաշա հազրէթլերի տինքի կիւն բատօատան պուրայա կէլմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Յիւնքի կիւն Բաթրիգ Ամեն. Խերսէս Սրբազան հազրէթլերի ագշամա գատար Բաթրիգխանէտէ մէսաբիի բուզմերբէ իլէ մէշղուլ օլմուշ տըր։

—

Պաղտատ առաջնորդուղընտան Տիգրանեան Մկրտիչ եպիսկոպոսըն իսթիֆա իթմէսի իւզերինէ Ս. Երուսաղէմ միաբանըրընտան Գեր. Աստուածատուր եպիսկոպոս թարին իտիրմիշ իտի իսէ տէ, նամիղանրգ հասէպլիյէ մումիսիլէյհ եպիսկոպոս տիւնքի կիւն իսթիֆասընը Ս. Երուսաղէմտէն բաթրիրգխանէեէ իրսալ իթմիշ տիր։

—

Միւֆէթթիշլիք վէ Սահմանադրութիւն իճրասը Մէմուրիյէթիյէ էլան եօղատտա պուլունան Պիլէճիք Առաջնորդու Գեր. Շիշմանեան Զէուոնդ եպիսկոպոսյուիս 4 թարիխիյէ բաթրիգխանէեէ պիր թէլկրաֆ քէշիտէ իտուուլ, եօղատտ միթէպէերանը իլէ էհալիսի արասընտա մէվճուտ օլան նիֆագը ալէֆ իլէ սուչ ու միւսալէմէթ հուսուլինէ մուվաֆֆագ օլտուզունու վէ Սահմանադրութիւնը իճրան ահքեամը պարարմագ իչին լազըմ կելէն թէտարիքաթընն իճրասընա թէշէպպիս իթտիկինի պէեան իթմիշ վէ պիր Առաջնորդ ինթիխապընա տէկին օրատա գալմագ իչիւն քէնտի Առաջնորդական փոխանորդութիւն մէմուրիյէթինի մուսատտըգ պիր էմրնամէ թալեպ իյլէմիշ տիր։

Բաթրիգ Ամեն. Խերսէս Սրբազան հազրէթլերի տէրհալ եօղատտ էհալիսի իչին պիր Օրհնութիւն կոնդակը թանզիմ իթմիշ, վէ Գեր. Զէուոնդ եպիսկոպոսուն իսթէտիկի էմրնամէերի տէ Պապը Ալիտէն թալեպ իյլէմիշ տիր։

—

Պիր միւտտէթտէն պէրու Ս. Փ կ/չ խասթախանէսինտէ մահպուս պուլունան Գալսէրիյէի Արժ. Ցովհաննէս քահանանն սեպիր թախիյէ օլունտուղը մանէմմունիյէ իշիտիմիշ տիր։

—

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ազգային կեդր. Վարչութեան

Կրօնական Ատենի

Մայրաքաղաքիս Հայ վարժարանաց տարեկան հարցաքննութեանց օրերը հասած լինելով ազգային կեդր. Վարչութեան կը բրօն. ատեանը կը ծանուցանէ բոլոր վարժարանաց պատուարժան հոգաբարձութեանց և տեսչութեանց իգիտութիւն, թէ վարժարանաց մէջ տեղի ունենալիք հարցաքննութեանց ներկայ գրտնուելու համար կրօն. Ատենի կողմէ յատկապէս որոշուած է Արժ. Նապատիւ Տէր Ցովհաննէս աւագ քահանայ Հիւքեարպէեէնտեան։

Ուստի կը խնդրուի բոլոր վարժարանաց պատուարժան հոգաբարձութիւններն և տեսչութիւն ներն որ իւրեանց հսկողութեան ներքև գտնուող վարժարանին մէջ տեղի ունենալիք հարցաքննութեանց յայտագրէն մէկ մէկ օրինակ բարեհաճի ղրկել առ Արժ. Տէր Ցովհաննէս աւագ քահանայ Հիւքեարպէեէնտեան, և այս պէտք եղած դիւրութիւններն ընծայել նորին արժանապատուութեան։

Դիւան (ԿՆԷ)
Կրօնական Ատենի
3 Ցուլիս 1881
Կ. Պոլիս

ԹԱՄՀԻՀ

Յիւնքի Նիւսխէմիզտէ Գերերջ. Բաթրիգ վէ Կաթողիկոս Բիւթպէթիւ Ազարեան էֆէնտի հազրէթլերինին մէրասիմի բուհանիսի թարիֆի օլունտուղը սըրատա հազրը պուլունան սէրբիագորոսան վէ բիսգորոսան էֆէնտիլերին բիւթպէ վէ գրտէմիրի սըրասընտա պաղը սէհվիյաթ վուգու պուլմուշ օլմաղա, մումայիլէյհիմին էսամիսի պէր վէճճը զիր թէքբար նէշը օլունարագ թահրիհ օլունը.

1. Նազարեան Մելգոն Արքեպս. Մարտին
2. Գազանճեան Սիւքիաս »
3. Քիւրէլեան Ցովհան »
4. Թիլքեան Պետրոս Եպիսկոպոս. Պրուսա
5. Իսրայէլեան Յստեփան » Խարբուտ
6. Մելքիսեդեկեան » » Էրզրում
7. Առաքելեան Կարապետ Էնգարէ
8. Զատիֆեան Կարապետ » Թոգաթ
9. Միքայէլեան Կղեմէս » Մարաշ
10. Մարմարեան Պողոս » Թրապիզոն

—

Խմբագրապետ Տէր,

Կը խնդրեմ որ Ձեր այս տուրլրագրոյն միջոցաւ բարեհաճիք հրատարակել ի գիտութիւն Հայրենեաց ընթերցողաց թէ Հայրենիքը բագիրը տպագրութեան վերաբերեալ կարգադրութեանց պատճառաւ երէկ և այսօր չկրցաւ հրատարակուիլ, սակայն վաղուընէ սկսեալ պիտի չարունակուի նոր պայմաններով և դարձեալ 10 փրկնով։

Հաճեցէք ընդունիլ իմ խորին յարգանքներս

Մնամ Ա.ն.
Գ. Ց. Մելիքեան

7 Ցուլիս 1881
Կ. Պոլիս

—

ԱԶԴ

Պրուսա 13/27 յունիս 1881

Մեծ. էֆէնտի,

Պարիւ ունիմ ծանուցանել արգոյ հասարակութեան քաղաքիս, որ «Շահանդիտական ընկերութիւնը» ինչպէս որ հոս քաղաքիս մէջ մթերանոց մի և երկու խանութ բացած է՝ մին յՈւզուն Չարշու, միւսն ալ Էսքի Իրէք խանի դուռը՝ այս օրերս Պիլէճիկի մէջ ալ մթերանոց մի բացած է ընդ տնօրէնութեամբ Գ. Ա. Միսակ Հէքիմեանի։— և յուսալի է ինձ մօտերս ուրիշ խանութի մը բացման լուրը ձեր մեծապատուութեան հաղորդել։

Այս ընկերութեան նպատակը գաղթականութեան ապրանաց տուրևառն ըլլալով գոյացեալ շահէն անհրաժեշտ ծախքերն զեղչելէն և իւր վարչութեան մասնաւոր վարձքն ալ տուրէլէն զկնի, մնացեալ զուտ շահէն 0/0 տասը աղքատաց պիտի պատկանի, և անկէ աւելին բաժանորդաց պիտի վերադրի։

Այս առթիւ կը փութամ յաւելուլ նաեւ որ յիշեալ ընկերութեան բաժանորդագրութեան տեսրը պիտի գոցուի յառաջիկայ օգոստոս ամսոյն վերջը։ առ այժմ ծախուած բաժնետոմսերը (1000ի) հազարի կը հասնին։ ընկերութիւնը 3000 բաժինէն աւելի բաժին չի պիտի ունենայ։

Յնօրէն ընկերութեան
Ցովհաննէս Պոպոլիան

Տէրսաատէթ Պիտայէթ մահքէմէսինէն կէլէն իլան

Տէրսաատէթ Պիտայէթ մահքէմէսի բէիսի էվվէլի ֆագիէթլու Աբմ պէյ էֆէնտի իճրա իշլերինէ պագմագ իւզրէ պէհէր հաֆթա ճումմա էրթէսի վէ սալը վէ բէնճշէնպէհ կիւնլերի սաաթ տէօրթտէն ալթընա գաատար իճրա տաքրէսինետ պուլունաճաղընտան, միւրաճաաթ իտեճէք օլանլարը էեամը մէզքիւրետ վագթը մուայէնետ տարիբեեէ կէլմէլերի վէ իճրա իշլերինտէն տօլայը մահքէմէտէ վէ մուհաքէմէ էանասընտա միւրաճաաթ ճայիզ օլմայաճաղը իլան օլունուր։

12 շաբան 98

—

ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ

ՌԻՑԱՆՕ

Ապանօզ աղաճընտան մամուլ վէ իւզէրի բիրինճ վէ պաղա չիշէք. լէր իլէ մահքիւք վէ ճէտտիտ օլարագ էրար ֆապրիգասընըն պիրինճի նիւմէրօյու բիանօ. լորը էհվէն ֆիյաթի իլէ սաթըլաճաղընտան, թալիպ օլան զէվաթըն մաթպասմըզտան սիւալ իյլէմէլերի իլան օլունուր։ 10—3

ԻԳՊԱԼԻՆ ՎԷԶՆԻՆԻ ԿԷՕՐՄԷՔ

ՎԷ ԵԱԽՕՏ

ՃԻԻԶԻ ՊԷՏԷԼ ԻԼԷ ՊԷՕԲԻՒԲ ՊԻՐ ՄԷԳԱԼԱՂ ԴԱՂԱՆՄԱԳ ԻՍԹԷՃԷՆ

Պաղչէ-Գաբուսունտա ասաքիրի Շահանէ գարաղօլխանէսի գարշուսընտա 3 նիւմէրօլու մաղազայա թէշրիֆ իթմէլի։

Մէզքիւր մաղազատա Սագ սօնիանընը 100ունճի, Ռօշֆիլտին 91ինճի, Համպուրկընը 280ինճի թէշքիլաթլարընը չէշիտլերի՝ Ռումէլի ամիր եօլու, Պուքրէշ, Վիլ տը Բառի, Միլան վէ Էվրօբանընը տիկէր պիլճիւմէթ բիյանգօլը իսթիֆրազ պիլէթլերի սաթըլըը։

Պու անէ գատար գաղանմըշլարընը նիւմէրօլարը մէվճուտ պուլունուպ թէշրիֆ իտէն զէվաթընը նիւմէրօլարընը պիլ մուայէնէ իսապէթ իթմիշ օլանլարընն սգօնթօլարը պիտի թէնզիլ պէտէլերի բէչինէն թէէտիյէ օլունուր։ Պունտան մաատա, պէհէր գուրա զէմանընտա գաղանան նիւմէրօլար մաղազայի մէզքիւրտէ այէնէն կէօրիւլիւր՝ վէ գուրօնլարը քէսիմիշ գանսօլիտ վէ չըմէնտրֆէր քեաղրալարընն կէրէք գուրօնլարը վէ կէրէք սաբլ թահվիլաթլարընն նումէրօլարը պուլունուպ թաթպիգ իթտիրիմլիք իչիւն տէֆթէրի մախսուսունտա գայտ տիւշիւրիւլիւպ իսթէնիլտիկի հալտէ բիտացատան ֆարդէր ալընընը վէ սաթըլըը։

ՄԸՍԸՐ

Արգատաչրմբզ Թէրճէմանը Հ-էֆ. գ-ոնը պիր վագիտան պէրու պիր Մըսըր մէսէլէսի չըգարմադ իսթէտիկինի վէ պունուն նէ գատար մուգիրը վէ միւնասէպէթսիզ օլտուղունու պէեան իթմիշ իտիր։

Օնտան սոնրա, Թէրճէմանը Հէֆէֆոֆ քէնտի միւտտահիսթերը Թաստիգ եօլունտա Մըսըրտան վէ պաղը Մըսըրլըլար Թարաֆընտան պիր մէքթուպ ալմըշ օլոյոր։ Պու մէքթուպու եազանը վէ եա եազանլարը քիմ վէ եա քիմլեր օլտուղը վէ պինաէն ալէյհ սէօզլերինէ նէ տերէճէտէ էհէմմիյէթ վերիլիպ իթիմատ օլունմադ լազըմ կէլտիկի պէեան օլունմաեօր իսէ տէ, բէֆիգիմիզ պու մէքթուպա՝ ատէթա ումումի Մըսըր էհալիսի Թարաֆընտան եազըլմըշ նազար։ Իլէ պագտըղը հալտէ, պիզ պունուն Մըսըրտան կէլտիյինէ վէ պիր Մըսըրլը Թարաֆընտան եազըլըշըզնա տախի ինանամալը, օլա օլա Մըսըրտա մուգիմ պուլունան պիր Սթամպօլու Թարաֆընտան եազըմշը պիր վարագա նազարը իլէ պագապիլիրիզ։

Իսմի պէեան օլունմայան վէ էհէմմիյէթը զաթիյէսի մալիում օլմայան պիր ատէմին եազտըղը պիր վարագանը իւզերինէ, պիր Թարաֆտան Խըտիվիյէթը Մըսըրիէ կիպի պիր հիւքիւմէթլէ տէվլէթը մէթպուասը վէ տիկէր Թարաֆտան Էվրօբա իլէ Պապը Ալի ա. բասընտա մուհիմ մուհիմմ բոլի. Թիգա պինալարը գուրմադ ճէսարէթինի անլայամայօրուզ։

Պիր կազէթա եալընըզ իթիհամ իթտիյի Թարաֆա պագմայդ հէր Թարաֆա պիր նազարը ինսաֆլա պագմասը լյճապ իտէր։ Հագի գաթէն Մըսըրը օլուպ տա Թէրճէմանը Հէֆէֆոֆն իտտասը իւզրէ համիյէթը միլլիյէ վէ մուհապէթը վաթանիէսի օլան ատէմ՝ վաթանընընը Թապիիյէթի ճիհէթիյլէ տէվլէթը Օսմանիյէ վէ Պապը Ալիյի տախի սէվվէսի լազըմ կէլյօր իսէ տէ, պիրինճի տէրէճէտէ Մըսըրը սէվվէսի վէ Մըսըրն գան պահասը լյա գազանմը օլտուղու իմթիյազաթը միւտաֆաա վէ իլթիզամ իթմէսի իդթիզա իտէր։

Պու հագիգաթը զանն իտէրիզ քի, Թէրճէմանը Հէֆէֆոֆ տախի ինքեար իտէմէզ։ Պուրատան Էվրօբայա պիր մէքթուպ եազըպ տա, Պապը Ալիյին հարաքէաթընտան չիքեայէթ վէ տէվլէթը Օսմանիէեանին իսթիգլալը ալէյհինտէ իտտարէի լիսան իտճէք պիր ատէմ Թէրճէմանը Հէֆէֆոֆն նէ նազար իլէ պագմասը լազըմ կէլիր իսէ, Մըսըրտան Մըսըր հիւքիւմէթինին ալէյհինտէ վէ Խըտիվիյէթին իմթիյազաթը ճէրհ իտէճէք սուրէթտէ եազըլան պիր մէքթուպա տախի օ նազարա պագըպ, սիւթիւնէրինէ տէրճ իթմէյէ Թէնէզզիւլ պիլէ իթմէմէսի լազըմ կէլիր իտի։

Մատամ քի Պապը Ալի իլէ Մըսըր արասընտաքի միւնասէպաթը բէք սըգ օլմասը վէ Մըսըրըն ատէթա պիր վիլայէթ հիւքմիւնտէ պուլունմասը իլթիզամ օլունուեօր, օ հալտէ պիր վիլայէթ իտարէ վէ մէմուրինի ալէյհինտէ եիւզտէ պիրի պիլէ սէօյլենէմէեէճէք օ գատար սէօզլեր իտարէի Մըսըրիէ հազգընտա նա՞սըլ սէօյլենյօր։

Եօգ, Մըսըրըն տէվլէթը Օսմանիյէյէ Թապի վէ ֆազաթ իտարէի տախիլիյէսինտէ միւսթագիլ օլտուղու Թէսլիմ օլունույօրսա, օ հալտէ կէրէք սահիպը մէքթուպըն վէ կէրէք Թէրճէմանը Հէֆէֆոֆ պաշ մուհարրիրինին պէշ օն սիւթիւն իլէ ուզուն ուզասը յա տերմէյան իթիքլերի իֆատաթ վէ իթիրազաթըն ասլա հիւքմիւ օլմազ։

Մըսըրըն պու կիւնքի կիւնտէ տէվլէթը Օսմանիյէնին ատէթա պիր վիլայէթի պուլունմուշ օլտուղու զէմանքի հալինտէ պուլունմազընը ինքեար իտէճէք քիմսէ եօգ տրը։ Մըսըրըն օ վագթ մէսէլա Հալեպ վէ եա Պաղտատ վիլայէթինտէն ասլա ֆարգը օլմայըպ, մամուրիյէթի օ տերէճէտէ պուլունմըշ օլտուղու կիպի, վարիտաթը տախի օնտան զիյատ տէյիլ իտի։

Պու կիւն իսէ Մըսըր ատէթա պիր էվրօբա մէմլէքէթի հալինէ կէշտիքտէն պաշգա, էսկի Մըսըր վիլայէթինին պիր գաչ միլի նիսպէթինտէ տախի Թէվֆսիւ իտէրէք թա Սուտանա վէ Նիլ նէհրինին մէնապիինէ գատար Թէվֆսիւ իթմիշ վէ վարիտաթը սէնէվիյէսի պու կիւնքի կիւնտէ օն պէշ օն ալթը միլեօն լիրա օլտուղու կիպի, էհալիսի տախի օն միլեօնտան աշաղը տէյիլ տիր։

Պէօյլէ պիր մէմլէքէթտէն պահս օլունտուղու սըրատա, ատէթա Գասթամունի վիլայէթինտէն պահս օլունուր իմիշ կիպի իտարէի լիսան իթմէք՝ օ մէմլէքէթին Թապի պուլունտուղու պիր տէվլէթին բայթախթընտա չըգան ճիտտի պիր կազէթաեա հիշ պիր վագըթ եագըշմազ։ Մըսըր հիւքիւմէթինին հանկը իշտէ վէ հանկը հարէքէթտէ իմթիյազաթը մէվճուտէ տարիէսինի Թէճավուզ իթտիլի վէ հանկը մէսէլէտէ տէվլէթը Օսմանիյէնին Մըսըրտաքի հուգուգը մտարուֆէսինի Թանըմագ իսԹէմէտիկինէ սահիպը վարագանը Թաատաթ իթտիկի պէնտէրտէ վէ նէ տէ Թէրճէմանը Հէֆէֆոֆը քէնտի միւթալաաթընտա պէեան օլունմայօր։

Տէվլէթը Օսմանիյէնին Ռուսիա իլէ մուհարէպէսի վուգու պուլտուղունտա, Ռուսիա տէվլէթի Խըտիվիյէթի Մըսրիյէ իլէ հիւնիւ միւնասէպաթընը մուհաֆազա իթմէք էմէլինտէ պուլունտըր վէ Մըսըր Ռուսիանըն պու էմէլինէ մի. մնաշաթ իթմէքէ բէք չօգ գազանապիէճէկինի պիլտիրի հալտէ. Խըտիվի սապգը հապրէթ. ռերի՝ Ռուսիա կի կի պիր պէօյէք տէվլէթէ գարշը չըգմայը կէօզէ տարագ օլանճա գուվվի ասքերիյէսինի վէ հաթթա քէնտի օղլունու տախի մէյտանը հարպա կէօնտէրմէտի մի։

Մըսըր տէվլէթը Օսմանիյէյէ օլան թապիիյէթի վէ մէրպութիյէթինի տահա նա՞սըլ իսպաթ իթտիսին։

Աճապա Էվրօբա տէվլէթլերի Մըսըրըն ալէյհինէ գայրըշրպ իսմայիլ բաշայը մագամը Խըտիվիյէթտէն Թէնզիլ իթմէք իսթէտիքլերի վագթ միշարիէյհ հազրէթլերի զաթը հազրէթը Բատշահինին պիր վալիսի օլտուղունը վէ անճագ օրատան ազ օլունապիլէճէյինի պէեան իլէ իշին օ սուրէթլէ Թէսվիյէ օլունմասընա պիր գաբու աշմամշը վէ պուրատան կէօնալէրիլէն պիր էմրը Թէլէկրաֆի իւզերինէ հէման արզը իթաաթլա մուգավէմէթի Թերք իթմէմիշ օլա իտի, օ պէօյլէ մէսէլէ օ գատար սուհուլէթլէ հալլ օլունապիլիր վէ Մըսըր երինէ տէվլէթը Օսմանիյէնին Թապիիյէթի ալթընտա գալապիլի՞ր մի իտի։

Օ վագթ իսմաիլ բաշանըն պիր սէօզիւ իլէ իշ պիսպիթիւն տէերիշպ Մըսըր տախի Թունուզուն պու տէֆա ալտըղը սուրէթէ կիրէպիլիր իտի. անճագ միշարիլէյհ Թունուզլու Պատրգ բաշանըն գապուլ իթտիկի մէվզրի գապուլ իլէ պիր էյրօբա տէվլէթինին հիմայէսի ալթընտա Խըտիվիյէթտէ գալմագտան իսէ, քէնտինին տէվլէթը մէթպուասը Թարաֆընտան ազ վէ պաշգասընը քէնտի երինէ նասպ օլունտուղունու իսԹիյար իթմիշ, վէ պու վէճհյէ քէնտի իգպալընը՝ Մըսըրըն սէյմէթի վէ տէվլէթը Օսմանիյէնին հուգուգու ուղուրընտա ֆէտտա իթմիշ տիր։

Թէրճէմանը Հէֆէֆոֆ իլէ սահիր Օսմանը արգատաչարըմըզ օ վագթ Մըսըր մէսէլէսինին ալտըղը ըէնքտէն զիատէսիյլէ մէմնուն օլարագ Մըսըրըն եէնիտէն ֆէԹհ օլունմուշ հիւքմիւնէ կէչտիկինի պիւլենտը ավազ իլէ սէօյլէմիշ, վէ եալընըզ պունուն իսմաիլ բաշա հազրէթլերինին Թէտպիրը հաքիմանէսի վէ քէնտի նէֆսինճէ գապուլ իթտիկի ֆէտտաքեարլըգ սաեէսինտէ օլտուղունու ունուտարագ, միւշարիլէյհին ալէյհինտէ իտարէի լիսան իթմէեէ բաղը օլմուշլար իտի։

Մատամ քի օ Թէպէտտիւլտէ Մըսըրճա պիր զարար հասըլ օլմատըղը կիպի, տէվլէթը Օսմանիեէնին Մըսըրտաքի հուգուգունա տախի խալել կէլմէք չէօյլէ տուրսուն, օ հուգուգը եէնիտէն գազանընըմըզ օլտուղու Թէրճէմանը Հէֆէֆոֆն տախի օ վագթքի իֆատէլերիյլէ միւսպիթ տիր, տիմէք օլույօր քի, չիքեայէթ օլունան հաշ օնտան սոնրա եանի Թէվֆիգ բաշա հազրէթլերին Խըտիվիյէթի պէմանընտա վագը օլմուշ տրը։

Հալ պու քի, պու պապտէ տախի տուղրուտան այրըլըպ պիր Թագըմ աղրազ վէ մէնաֆիի մախսուսէ ասհապընընը իֆթիրալարընա ինանմադ հէմ խաթա հէմ այըպ տրը։

Խըտիվի սապգը պիր գուսուրու վար իտի իսէ, օ տա իսրաֆաթը օլուպ, հէր նէ գատար քի Մըսըրտա իսրաֆաթը վագը նիսպէթինտէ մամուրիյէթ տախի հասըլ օլմուշ վէ խուսուսիյլէ մէարիֆ վէ սէնաիյէ զիյատէսիյլէ Խըտիվիյէ օլտուղու ինքեար օլունամազ իսէ տէ, ֆիսրաֆաթը վագը իլէ Մըսըրը բէք պէօյուք պօրճլար ալթընա կիրմիշ վէ պու միւնասէպէթլէ էճնէպիլէրին քէսպը նուֆուզ վէ միւտախէլէյէ հագգ գազանմըշ օլտուղլարը տախի ինքեար օլունամազ։

Իմթէ, օ Մըսըր Օն ՅԷօրտիւնճի Լուիսինին պու գուսուրը տախի օղու վէ խա էֆի օլան չիմտիքը Խըտիվ հազրէթլերի թարաֆընտան իսլահ օլունարագ, պու կիւնքի կիւնտէ Մըսըրը վարիտաթը կիւնտէն կիւնէ թէրագգը իթմէքտէ օլտուղու հալտէ, մէսարիֆի կիթտիքճէ ազալմագտա վէ խուսուսի իլէ իսրաֆթընը պիսպիթիւն էօնիւ ալընարագ, Խըտիվ հազրէթլերի քէնտի իտարէսինի մէմլիքը իսլամիյէտէ չիմտրյէ գատար միսլի կէօրիւլմէմիշ տերէճէտէ սատէլէշտիրմէքլէ, օլունան մէսարիֆ տախի մէմլէքէթէ նաֆի իշլերէ սարֆ օլունմագտա տրը։

Պու վէճհ իլէ Մըսըր պու պիր իքի սէնէ զարֆընտա հէմ տուլունաթըն ֆայիզլերինի Թէէմին իտուպ Էվրօբանըն սէրզէնիշլերինտէն գուրթուլմուշ, հէմ իտարէի տախիլիյէլի ղեեատէսիյլէ Թանսիմ վէ իսլահ իտարէք, հալլ վէ իսթիդպալճէ պահը էմնիյէթ օլաճագ պիր հալ քէսպ իթմիշ տիր։

Մըսըրտա էօթէտէն պէրի էճնէպի մէմուրլար գուլլանըլմագ ատէթ օլուպ, Մէհմէտ Ալի բաշա պու մէմլէքէթի անճագ Էվրօբալը մէմուրլար իսթիխտամը սայէսինտէ Թարագգը Թարիգինէ իտխալ իտէպիլմիշ, վէ տէվլէթը Օսմանիյէնին եալընըզ ասքէրճէ իթթիհազ իթտիկի պու ուսուլ՝ Մըսըրտա միլքիյէճէ տախի իթթիխազ օլունարագ, պունուն քէք չօգ ֆայիտէլերի կէօրիւլմիշ տիր։

Պիզ պու ուսուլը պիզիմ իշին տախի չորեի միւնֆէրիտ օլտըղընը տէֆաթլա սէօյլեմիշ օլտուղումուզ հալտէ, պունուն Մըսըրտա իճրա օլտուղունա իթիրազ վուգու պուլտուղունու քէմալը Թաաճճիւպլէ կէօրմէքտէ յիզ. ատճապա պիր Էվրօբալը մէմուրըն կէօրէճէկի հէր իշի պիր Մըսըրլը մէմուր կէօրէպիլի՞ր մի։ հիւքիւմէթին մէմուրլար գուլլանմագտան միւրատը՝ պիր Թագըմ ատէվլէր գալըրուպ քէնտիլէրինինկէ. չինտիրմէքտէն իպարէթ օլմայըպ մագսատ՝ տէվլէթ վէ վաթանճա կէօրիւնմէսի մանթլուպ օլան իշլերին կէօրիւլմէսի տիր։ պինաէն ալէյհ, օ իշին էհլի քիմ իսէ, օ. նուն գուլլանմասը լազըմ կէլիր։

Պիր իշի կէօրէպիլէճէք եէրլի ատէմլեր պուլունտուղը վագթ, վագրա էճնէպի գուլլանմագ խաթա տրը։ լաքին օնա մէգաթէտիր եէրլի պուլունմատըղը հալտէ, պիր ատէմ գայրըմագ մագսէտիյլէ պիր միհիմմ իշի պիր ճահիլին էլեին Թէսլիմ իթմէք պէօյիւք խաթա տրը։

Եէնի Թէրագգը իթմէկէ պաշլամըշ եէրլերտէ էն տօղրուԹարիգ՝ պիր Թարաֆտան էճնէպի մէմուրլար գուլլանըպ, պիր Թարաֆտան տախի օնլարըն իշինի կէօրէպիլէճէք վէ օնլարըն եէրինի Թութաճագ էվլատը վաթանտան ատէմլար եէթիշտիրմէք ուսուլի տիր։

Իշթէ Մըսըրըն տախի էօթէտէն պէրու Թութտուղը Թարիգ պու տրը։ անճագ հէնուզ եճնէպի մէմուրլարա ասլա լիազում վէ իհԹիճաճ կէօսթէրմէքեէճէք տերէճէ եէրլի մէմուրլար եէթիշտիրիլէմէմիշ տիր։

Պու պապտէ Մըսըրըն իտարէի հազրէսինէ հիշ պիր տէյէճէկիմիզ եօգ տրը։ չիւնքի իտարէի հազրէնին զէմանընտա Մըսըրտա հասըլ օլան պաշլըճա ասարը Թէրագգըտան պիրի տէ՝ եէրլիլէրին հըսսիյաթը միլլիյէլէրի ուշանմասը մատտէսի տիր։

Մըսրլըլար՝ պու կիւնքի կիւնտէ վաթան վէ միլլէթ վէ հուգուգը մէտեեիյէ նէ՝ տիմէք օլտուղընը բէք ալա անլայրպ քէնտի հուգուգլարընը քիմսէ Թարաֆընտան բահմալ օլտուղունա ռիզա կէօսթէրմէմէքտէ տիրլեր։

Պունտան էվվէլ Մըսըրտա եալընըզ հիւքիւմէթին արզուսուլլա Էվրօբանըն Թէքիֆաթընտան պահս օլունմագտա պուլունմուշ իքէն, պիր ազ վագըթտան պէրու հրսսիյաթը միլլիյէնին ուլամաը սայէսինտէ պիր արզուի միլի տախի զուհուր իտուպ, հաթթա պու հիսսիյաթ՝ պաղը պէօեիք վուգութլա տախի քէնտի. նի կէօսթէրմիշ տիր։

Մըսրլըլար՝ հուգուգը վաթանիյէ վէ միլլիյէլերինի օ գատար էյի անլատրլար վէ օ գատար միւտաֆաա իթմէկէ պաշլատրլար քի, եալընըզ Էվրօբալըլարը տէյիլ, պէքի Թիւրք վէ Զէրքէզ կիպի եապանընըլարը տախի Մըսըրտա հիւքմ սիւրմէսինի Թէհամմիլ իտէմէյուպ, Մըսրը Արապլարը հուգուգը Մըսրը Արապլարը էլինէտ օլմասընը իսթիհսալ իշիւն պիր գաչ տէֆա նիւմայիշլերտէ պուլունմուշլար տրը։

Էկէր Թէրճէմանը Հէֆէֆոֆ մէքթուպ եազան զաթ եախատ զաթլար Արապ իսէ պու հալտէն մէմնուն օլմասը լազըմ կէլիրտի, եօգ Թիւրք եախատ Զէրքէզ իսէ մէմնուն օլմասը Թապիի տիր. ֆազաթ Էվրօբալըլարը նուֆուզունտան չիքեայէթ իթմէեուպ եէրլի Արապլարը նուֆուզընտան չիքեայէթ իթմէսի լազըմ կէլիրտի։

Էվրօբալըլարը նուֆուզը պիսպիթիւն քէսիմէեուպ հալա պաղը ճիհէթլերճէ պագի օլմասընտան տախի չիքեայէթ օլունմագ ճայիզ տէյիլ տիր. չիւնքի Մըսըրն հալ վէ մէվգիի վէ խուսուսիյլէ մուահէտտաթը մէվճուտէսի նազարը իթիպարա ալընըրսա, պունուֆուզտան պիրտէն պիրէ գուրթուլամայաճաղը անլաշըլըր. խուսուսիյլէ քի, Պապը Ալիյին քէնտիսի տախի էօյլէ պաղը մուահէտտաթ մէճպուրիյէթիյլէ Էվրօբանընն միւտախէլէսինտէն հալա գուրթուլամայօր։

Իշթէ Թէրճէմանը Հէֆէֆոֆ պիր Թարաֆտան պուրալարընը վէ պիր Թարաֆտան տախի քէնտիսինին էնզարը ամմէտ հաշզ օլտուղը սըֆաթը տերիսաթըր իտէրէք, օնա կէօրէ իտարէի լիսան իթմէլի, վէ Խըտիվիյէթը Մըսրիյէ կէ տէվլէթ մէթպուասը տրասընտաքի հիւանի միւնասէպաթը իսլալ իլէ կէրէք պուրաճա վէ կէրէք Մըսրճա բէք ֆէնա թէէսիրը մուճիպ օլապիլէճէք էօյլէ միւթաթասան իհթիրազտէ պուլունմալը իտի։

Մըսրը՝ Տուլչինյա, վէ Մէհմէտ Ալի վէ իպրահիմ բաշալարընը թէէսիս իմմիշ օլտուգլարը մունթազամ պիր իտարէ վէ գուվվէթի՝ Արնավուտ ճէմիյէթը իթթիհատեէսինէ թէչպիհ իլէ, պիր Թարաֆտան Տուլչինօնուն թէսլիմի հագգընտա Արնավուտլար Թարաֆընտան կէօսթէրիլէն մուգավէմէթի տէվլէթէ աթֆ ու իսնատ իտէրէք, Պապը Ալիյին բօլիթիգասընը էվ ըրքա նազարընտա միւթթէհիմ կէօսթէրմէք, պիր Թարաֆտան տախի Տերվիշ բաշա հազրէթլերինին Արնավուտլուգտաքի մուվֆֆագըյէթիյլէ պիկա սէպէպ Խըտիվիյէթը Մըսրիյէի իհաֆէ վէ թէհտիտէ գալգըշմագ մատտէլերի տախի Թէրճէմանը Հէֆէֆոֆընը հաեիզ օլտուղը սրֆաթը հաեզ պիր կազէթայա ասլա եագըշմազ հաբէքէթլերտէն տիր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՀԱՑԱՍՏԱՆԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Վան մուխպիրիմիզտէն Թարաֆըմըզա վիւրուտ իտէն մէքթուպ տրը։

1881 յունիս 23/5 յուլիս Վան

Ցունիս 19 ին դէպի Կ. Պոլիս ճամբայ հանին Շէյխ Իպէյտուլլահ ընդ հսկողութեամբ այն կայսերական թիկնապահին (եավէր) որ անցեալ աշուն Նորա մտ գնացեր էր։ ի պատիւ եավէր պէյի փառաւոր յուղարկաւորութիւն մ'եղաւ, ուսկից Շէյխն ալ իւր բաժինն ունենալ կարծեց՝ հաւատացեալք վերջին օրհնութիւն առին ի նմանէ ի փոխարէն աշահամբարի Քրիստոնեայք վերջին անգամ ելան տեսնել այն մարդը որ վեհ. Սուլթանի արդար ցասման պիտի ենթարկի ի մօտոյ։ Ընդհանրապէս կը խօսուի թէ իբր 12 հազար Օսմ. ոսկի դրամ ունէր իւր վրայ։ Մեզ հարկաւոր չէ գիտնալ քանակն, այլ թէ ուստից ունեցած է՝ այնչափ հարստութիւն որ 12 հազար ոսկւոյ գումար մը ճանապարածախք առած էր իւր հետ։— Երբ միանգամ մեր յիշողութիւնը քննքրենք, և նորա յանցելումն ըրած հարստահարութիւններն հաշուենք, անտարակոյս կրնանք համոզուիլ որ 100ասոր հազար ոսկիներ անգամ ունեցած կըլլայ՝ ի հարկէ։ Մինչդեռ ձիուն վրայ վերամբարձեալ առաջ կը խաղար Շէյխ Իպէյտուլլահն, այնտեղի ահագին բազմութեան մէջ մի մարդ կար որ գրդեակներով պատատուած բոպիկ և ճեղքատուած ոտքերով կը քալէր հարեալ ընդ փոշի և ընդ արիւն։ Արցունք կը վազէին իւր աչքերէն որք մերթ ընդ մերթ յերկինս կը բարձրանային։ Նորա ներսի կողմը մի հնոց կար ուսկից՝ ՀԷՀՈՒ՝ բոլոր հառաչք կ'արձակէին իբրև բոց ի խառուկէ։ Կայսէր այդ հէգ տարաձն, երբեմն կը ճմլուէր ցաւոց ներքև, երբեմն սրտատրոհ վրէժխնդիր կը կոչէր իրեն Աստուած և Սուլթանը։ Աստուանք զայրոյթէն կը կրճտէին այդ պահուն, ու աչքերն Շէյխին վրայէն չէին վերցուիր։ Այդ վիճակին մէջ —կրակ ու բոց վիճակի մէջ— նօթի և անպաշար առաջ կ'երթար այդ դժբաղդ մարդը՝ օգնական առած իրեն իւր կորովի սրունքներ և ուժեղ մարմին, որք մինչև Կ. Պոլիս պիտի բերեն զինքը Շէյխին հետաց եուէն։ —Այլ ո՞վ է դա և էր Կ. Պոլիս կը գայ. —Կէվերի կողմերէն մի Հայ էր այն՝ Խաչատուր անուն։ Շէյխ Իսպէյտուլլահ կոչուած է նորա ամէն բան և ապաներ է նորա ընտանեաց երէսի ուրացեալ։ Ընտանիքն այժմ սովամահ վիճակի ենթարկուած մուրալի է զատ ապրելու ուրիշ միջոց չունի. իսկ ինքն որ երբեմն նժոյգներու վրայ կը սաւառնէր—զի խիստ շատ հարուստ էր, հիմայ գիւղ գիւղ թափառելով ելած է վրէժ խնդրել իւր ոտոխէն, վրէժ յԱստուծոյ կը հայցէ, վրէժ Սուլթանէն կը խնդրէ, և այդ մտքով ահա կը գայ Կ. Պոլիս . . . ։

Կառավարութիւնը երեկ առաւօտի հանել սկսաւ տասանորդաբաժնից (աշար) վարձակալութիւնը, դրութիւն մը՝ որ գաւառաց ամենասոսկալի զեղծմանց մին եղած է միշտ, և շարունակ բողոքներու առիթ տուած է։ Բայց զայդ ընելու ստիպեալ է գրեթէ կառավարութիւնը. վասն զի չունի այն սաստ ու անկեղծ հսկողութիւն որով կարենայ ինքն անձամբ հաւաքել տասանորդներն, ըստ որում բոլոր պաշտօնեայք մի քան զմիւս կը ջանան գերազանցել խարդախութեան մէջ։ Քանի մը տարիէ ի վեր վարձակալութեան չէր տուած, բայց հաւատացէք արդեանց քառորդ մասն անգամ արքունի շտեմարան չհասան, այլ տեսուչներն և մեծ ու փոքր պաշտօնեայներներ կան ու խարդախեցին։ Բազմաթիւ մարդիկ որ այդ յանձնաքով բռնուած են, այժմ բանտն են։

Իբր երեք ամիս է որ լրագիրներն խիստ անկանոն կերպով Վան կը հասնին։ Նախ որ իւրաքանչիւր թղթաբերով եկած նամակներն ինչ ամաթիւ որ ունենան նոյնը չունին նաև լրագիրներն, այլ միշտ մի շաբաթ այն է 7 օր հին թիւ կը կրեն։ Երկրորդ՝ լրագիրներն ամբողջ չեն յանձնուիր տերերուն, այլ սովորապէս պակաս մերթ մէկ, մերթ 2 և մերթ 3 թերթ։ Պակասներն ամէն բաժանորդաց ալ ճիշդ միևնոյն թերթերն՝ կըլլան և ոչ թէ տարբեր։ Եթէ օրինաց դէմ գրուած կը պարունակեն լրագիրներն կամ նոցա ընթերցումն արգիլուած է, կեդր. կառավարութիւնը թող յայտարարէ իւր որոշումն, իսկ քանի որ այդ եղած չէ, Վանայ մէջ ինչո՞ւ պիտի զրկանք լինի բաժանորդաց։ Խնդրեմ ուշադրութիւն հրաւիրել որոց որ անկ է։ Առ այժմ այսչափ այդ մասին։

ՍՄԲԱՏ

ՆԻԿՈՏԷ

Նիկոտ մուխպիրիմիզտէն յունիս 15 Թարիխիյլէ մաթպասմըզա եազըլան մէքթուպ տրը։

Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Պուրա մէքթէպիմիզէ եիւքսէք իլմ վէ Թէրպիյէ կէօրմէմիշ խաճէկանընն Թայինէրինտէն տօլայը, կիթտիքճէ զաֆիյէթին էն ուէլարընա տօղրու վարմըշ վէ արքզ Նասրն՝ օրատան պիր մէնֆաաթ պէքէմէկէ հէր էվվի իւմիտլերի մահվ ու նապէտտտ օլմագ տէրէճէլերինէ կէմիշ իքէն, պու հալին տեվամը պատիի մազարբաթ օլտուղու անլայրլարագ, լազըմ կէլէն չարէնին ֆիիլէ կէթիրլտիկի կէչէնտ կազէթաի միսթէպերինիզտէ իլան օլունմասը ճիհէթլէ Թէքբարընա հաճէթ կէօրմէտիմ։ Համտ օլսուն միլլէթիմիզին իլմ տուղրուսու քէմալիյլէ ուլանմասը վէ խօճաեը լահրգըն մուավէնէթիյլէ, հէր բազար կիւնէրի պշ վէ պէյհուտէ կէզմէքաէն իճթինապլէ մէքթէպէ Թէճէմմիւ իտիմէքտէ վէ օրատա իլմ վէ սաիրէ իւզերիէն վաղլար վէ նուԹգլար իլրատ օլունմագտա վէ հէր քէս չու հիւնի հալտէն զայէթլէ մահզուզ վէ միւԹէէզզիզ օլմագտա տրբլար։

Նիկոտէյէ եէնի Թային պույրուլան միւտտահի ումումի մուավինի իզզէթլու Բաշխտ պէյ էֆէնտի, պու իճթիմալերի Թահսին իտէրէք, իլմ ու մէարիֆ խուսուսընտա օ. ան հըսսիյաթընը վէ տէվլէթը Ալիյէնին պաշլըճա արզուսու իլմու ֆիւնունը իլերլէմէսի իտուկինի լանլաթմագէֆքէարբլյա յունիսին 14ինճի բաղար կիւնիւ ռատթ 3 տէ պիզզաթ մէքթէպի Թէշրիֆէ բաղալէթ պույուրարագ էֆրատը միլլէթի մէճնուն իլլէտիլէր։ Շաբկիրատան տէվլէթը Օսմանեանա մախսուս վէ միլլի պիր գաչ նազմէլեր Թէրէննիւմիլլէտիքտէն սօնրա, քահանամըզ Արժ. Տէր Յակոբ՝ վէլիի նիմէթ պիմինէթիմիզ Բատշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլերի վէ մէէմուրիյի իշիւն պիր տուա օգուտուգտան սօնզրա, մուավինի մումիլէյհին Թէշրիֆինտէն տօլայը մէճնունիյէթ պէեան իլէմիշ տիր։ Մումիլէյհի տախի պու պապտէ պէեանը Թէչքքիւր իթտիքտէն սօնրա, Անատօլունուն իլմ ճիհէթիլէ գարան.

լրդ իսթիլա իթմիշ, չէոյլէ պիր մահալլատ իլէրն թէզայիւտի ի չիւն չալըշըլտըղնա, վէ բէտեր լերիւլ. հզլէրէ իլմ էօյրէնմէմիշ իշիւն նէ թարզ զայրէթ իթմիշլեր իսէ, պիզիմ տահա զիյատ իլէրի կէօքիւրմէկէ պօրհյու օլտուղու. մուզա, վէ աթֆալը վաթանն իսթիգալէ նէ տէրեճէ հազըրլանմասընա տաիր կէրշի մուխթասար ֆագաթ զայէթ միէսսիր պիր նութգ իյրատ իլէմիշ տիր։ վարժապետիմիզ Գարակէօզեան Յարութիւն էֆ. մէքթէպին հիյնի քիւշատընտան պու կիւնէ կէլէնէ գատար իյրատ իթմիշ օլտուղու նութգլարը հէր ֆէրտին մէմ. նունիյէթ վէ քէմալը տըգգաթլա տինլէմէք արզուսունու արթըրմըշ օլուպ։ Պու քէրրէ տախի մուսմանիլէյհ գրեամ իտուպ, մուսվինի մուսմանիլյհին թէէսիրի քէլամարընը վէ իլմէ օլան հէվէս վէ արզուսունը հազըրունա իյզահ իթմիշ վէ պունտան պէօյլէ տախի մուսմանիլէյհ Բաշիտ պէյ էֆէնտինին պաղը տէֆտ մէքթէպի թէշրիֆ պուեուրաճաղընա տաիր իմիտ պէեան իթտիբտէն սօնրա, միլլէթիմիզ նամընա օլարագ մուսավինի մուսմանիլյհին թէշրիֆէրինտէն տօպայը պէեանը թէշէքքիւր իյլէմիշ տիր։ Մուսավինի մուսմանիլյհ տախի աեաղա գալգըպ, պէօյլէ պիր խօճաեա մալիք պուլունտուգլարը ։ իշիւն ճէմաաթը թէպրիք, վէ կէրշի պաղը չէ.լէր սէօյլէմէք արզուսունտա իսէ տէ, շու մէնզարէտէն միլթէէսսիր օլարագ տօլկունլուղունտան նաշի սէօյլէմէկէ իգթիտարը գալմատ. ղընը պէեանլէ խաթմը քէլամ իլէմիշ տիր։ Ֆիլհագիգա Յարութիւն էֆէնտինին միւէսսիր սէօղ. լերինտէն տէկիլ եալընըզ մուսմանիլէյհ՝ իլլա հազըրունուն տախի միւթէէսսիր օլտուգլարը միւշահէտ օլունմագտա իտի։ Քահանամզ թէքրար տուա իյլէֆիքտէն սօնրա օլ կիւնքի իճթիմա տա խիթամ պուլտու։

Նիկոտէտ միլէթիմիզ արասընտա «Որբասիրաց» նամյլա ուֆագ պիր շիրքէթ թէէսիս օլունմուշ տըր։ Պու շիրքէթին հիրսէսի շիմտիքի հալտէ 10 վէ 20 վէ 40 բարատան իպարէթ օլուպ, իլէ. բուտէ տահա արթըրըլմասը մէ. էմուլ օլմաղլա, միւէսսիսլէրինին պաեանա տէվամ իթմէլերի վէ աղալարընը թէզաեիտինէ զայրէթ օլունմասը ինսանիյէթ նամընա արզու օլունուր։

Պուրարաթապի Օրթաքէօյտէ կէչէն սէնէ զուհուր իտէն չէքիրկէյէ էհէմմիյէթ վէրիլմէտիկի ճիհէթլէ, պու սէնէ քիւլիյէթլի ուֆագ չէ. էրկէ ռուհ. իյլէմիշ տիր։ Հիւքիմէթ լազըմ կէլէն մէմուրլարը իրսալ մէ Նիկոտէ իլէ գազայր մէզքիւր գուրա վէ մահալլաթընա ազչէ թէվզի իտերէք, էբէյի վագրթատան պէրու մահվընա չալըշըլըօր։ Չէքիրկէնին թարթը իլէ ալընըպ կէթիրէնլէր եէտինէ իլմուխապէր վէրիլմէսի թապիի իտուկինտէն, ամճագ 25 գրյէյի կէօսթէրէն պիր գանթարա հէման պիր թարթշտա 50—60 գրեէ կէթիրիլմէքտէ օլտուղու իշիտիլմէքտէ տիր քի։ պու տա գանթարընը պէօյլէ պիր էսէրը մէհարէթ վէ հիւնէրի սայրլատա սէզա տըր։

ԷՄԱՆԷԹԷ ԽԻԶՄԱՆԷԹ

Մեր խոստման համեմատ պիտի խօսիմ այս անգամ փանոսեան էֆէնտիի մտատեսներս ա. ւելի պարզուած մի ուրիշ ոճրագործութեանը վրայ, որ նըշանաւոր եղած է սա պարագայով, այսինքն՝ նորա հեղինակը (ինք) մինչեւ մէկ կողմանէ չէ դադրեր գործադրելէ մայրաքաղաքիս մէջտեղը և հասարակութեան առջև, միւս կողմանէ նոյնը շարունակելու համար ճակատամարտերէ թաղական, եկեղեցական, ազգային և նոյն իսկ քաղաքական իշխանութեանց դէմ, մանգամայն ասոր պէտք եղած ծախսը քեզմէ, ինձմէ և միւսներէն հայթայթելով։

Այս բացատրելու չսկսած հարկ եղաւ հետեւեալը մէջ բերել։ Մինչև ցայդ Ագապեան վարժարանի անունով կոչուած խնդիր, վեճ, թշնամութիւնք և կռիւները սխալ կոչուած են. այլ ասոնք ճշդիւ խասելովփանոսեան էֆէնտիիննչած սենեակի գաղանի գործին խնդիրը, վեճը, թշնամութիւնները և կռիւները են։ Ագապեան վարժարանը փոխանակ ասոնց բուն արարկան լինելու՝ յաւէտ ոճիրին մի ծանրացուցիչ պարագան է։ Նաև թշնամի և հակառակորդ կոչեցեալ արք, կանայք և եկեղեցականք ստութեամբ է որ վարժարանի թշնամի և հակառակորդ կոչուեցան, այլ սոքա ճըշտիւ վերոյիշեալ սենեակին թշնամիք և հակառակորդք են, որք որպէս թէ դուրսէն՝ փանոսեան էֆէնտին տարիներով աղաղակելով Ագ գործը չպիտի ընես ըսին՝ կեցան. բայց նա որպէս թէ ներսէն յիշոցներ ընելով ասոնց դէմ և ծախսը դարձեալ մեզմէ հայթայթելով չարունակեց իւր ոճիրը։ Մասալ չէ այս ըսածս, այլ հաստատեալ իրողութիւն մի է։ Որովհետև փանոսեան էֆէնտի առանցպա տասխանելու՝ բարկանալով կսպառնար ինչպէս որ հիմայ կընէ, և կը յաջողէր մեզ վախցընելու։

Նա՝ 1935 թիւ 1872 յուլիս 13 հինգշաբթի օրուան Մանչեսթէրին մէջ մինչև իսկ ազգային և կրօնական իշխանութեան Գլուխ Սրբազան Պատրիարքին երեսին սպառնացաւ, երբոր իւր սենեակի ոճրոյն խնդիրը պատրիարքարանի գացած էր քննուելու։ Ահա բուն իւր բառերը, «էկեր Բաթրիգ հազրէթլերի սահիհեն վազիֆեսինի թանըմայարագ, էօյլէ պիր էտէպսիզլիք էսէրինէ (թաղական. նաց մազպաթի) էհէմմիյէթ վերմիշ իսէ, պու կիւնտէն խապէր վէրիրիզ քի, եվվելա քաղաքական ժողովա զէնտիսինի թագտիմ իթմէլի տիր, զիրա, եկեր էօյլէ՝ պիր ատամըն ալէյհինտէ, (ինք մերժեր է ներկայանալ) օլ ատամըն տիւշմէնլէրինին թօքատըգլարը (աշակերտուհիներէն և խնամակալուհիներէն հաւաքուած) չէհատեթլերէ էհէմմիյէթ վերիրմէսի լազըմ կէլիր իսէ, քենտի ի չիւն (եանի Բաթրիգ իշիւն) տախի օն սէնէտէն պէրու չօգ տէֆա չէհատեթլեր վար տըր» Այս սպառնալիքը կընէ փանոսեան էֆէնտի անտարակոյս ընթերցողաց դիւրահաւատութեանը ապաւինելով որ՝ եթէ բուն խնդիրը թողով Սրբազանին պակսութեանցը վրայ խօսի, նոքա ևս բուն խնդիրը ձգելով ասոնց պիտի մտիկ ընեն. Ը՛սա Պատրիարքը այս ինչո՞ ըրեր է ըսելով։ Իսկ հիմակուանին գալով՝ քանի որ մեր մէջ լըրագիր մը կայ իւր գրածներն ընդունող և քանի որ դատարան մի կայ եղելութիւնները քննող, թող գիտնայ որու որ անկ է թէ գաղուստեան սպառնալիք է վախցողներէն չէ։ Բայց թէ որ ասոնք չըլլայ, փանոսեան էֆէնտի կազէթաճի ըլլալով՝ միայն իւր չինծու խօսքերը դիւրութեամբ կազէթային մէջ հրատարակելով երիտասարդ ընթերցողը պիտի խաբուին եղեր. հետևանքը այս պիտի լինի։ Դարձեալ Գալուստեան վախնալու բան մի չունի, միայն թէ կը ցաւի այնպիսի երիտասարդայ դիւրահաւատութեանը համար որ թէ իրենց և թէ ազգին և թէ առհասարակ ամենուն վնասակար յառաջիմութիւն մի է որ կը կրեն։ Նաև միանգամ՝ ընդ միշտ թող գիտցուի որ, մէջտեղը վնաս մը բան մը չըլլալով մենք գործերիս մէկդի դրած փանոսեան էֆէնտիի յուսի հանգամանքները թուելու ելած չենք։ այլ մէջտեղը գրկեալ մի կայ, որ զգացմանց տէր քնաեէ, և որ մեր էֆէնտիին գործած վատ գործոյն պատճառաւ կը տառապի, մէջտեղը դատ մի և դատախազ մի կայ, վասն այսորիկ ստիպուած ենք իրեն անհաճոյ ճշմարտութիւններ մէջ բերել։ Ի հարկէ յարմար ձևերով որչափ որ կարող եմք, թէև իրեն պէս 25 տարուան կազէթայի խմբագրի չափ վայելուչ ձևերով կարող չըլլանք կատարել այս մեր ստանձնեալ գործը։ Ու Պատրիարքն մատուցուած վերոյիշեալ թաղականաց մաղպաթին մէկ ամիսի իմասսն դնելով հոս՝ նորէն մեր նիւթին դառնանք. «Արտասուք յաչս կը ծանուցանենք հասարակութեան, որ այս առաւօտ (1872 յունիս 24 չորեքշաբթի օր) Սամաթիոյ Թաղական խորհրդին մէջ ի ներկայութեան տեղւոյն քարոզիչ Ներսէս վարդապետի, հինգ քահանայից և թաղական խորհրդոյ ութ անդամից Ագապեան վարժարանի (փանոսեանի սենեակին) ներքին անցքերուն վրայ. ընութիւն բացուելովայնպիսի պրժգալի եղելութիւններ յայտնուեցան, որ գրիչնիս լառաջ չերթար գրելու այսօր։ բայց ստիպուած ենք գրել» . . . . » Մեղու 93 թիւ 1872 յունիս 24։ Այս մաքպաթան է որ փանոսեան էֆէնտի էտէպսիզլիք էսէրի կը կոչէ։

(Շարունակելի)

Տէր. Կ. Գալուստեան

1884 յուլիս 6

Կ. Պոլիս

ՄԻԻԹԼԻՖԷՐՐԻԳԱ

Թարապլուստան 9 յուլիս թարիխի իլէ աթիտէքի թէլէկրաֆ քէշիտէ օլունմուշ տըր.

«Ամիրալ Գոնրատ Լ՝ կէնտիէր նամ Ֆրանսըզ զըրհլըսընա բաքիպէն վէ Բիրէտէն Թունուզա միւթէվէճճիհէն տիւնքի կիւն լիմանը մըղտան կէչմիշ տիր։ Պու սէֆինէ՝ լիմանտա կէօրիւնիւր կէօրիւնմէզ, Թունուզ հուտուտրնտան վիւրուտ իտէն խապէրլէրին էզհանը էհալիտէ վուգուա կէմիր. մէկ պալատագլարը հէեճան քէսպէ սիւքիւնէթ իթմիշ տիր։ Պահրիյէ գատտէսինճէ, Օսմանլը սէֆինէլէրի պարագլա սէլամլար թաաթի իթմիշլեր, վէ պուրատա իշա իթմէք իսթէնիլտիկինէ բաղմէն Ֆրանսա իլէ Թիւրքիա արասընտա խուսումէթ օլմատըղընը եէրլիլէր անյամըշլար տըր։ Էլհասրլ Լ՝ կէնտիէրին պու սուլարտան կէչմէսի հիւանի թէէսսիրի մուճիպ օլմուշ տըր։

—

Բոմանըն Տէրէրը նամ բէսմի կազէթասը՝ Բարիզէն մէվրուտ պիր մէքթուպը նէշր իտիպ, մէքթուպը մէգքիւրտէ Թունուզ իշլերինին տէվլէթլէր վասէթասը. ալա հալլ ու թէսվիյէսի իշիւն պիր էրբաբա գօմիսիօնընըն թէճէմիլի թէբլիֆ օլունմուշ տըր։ Իշպու մէքթուպըն մուհարրիրի՝ Մըսըրտա օլտուղու կիպի Թունուզտա տախի էվվել էմրտէ պիր ուսուլը ատլիյէնին թէէսսիս ու իհտասընը թալեպ իտիյօր։

—

Թուլօնտան 11 յուլիս թարիխյլէ եազըլըրընա կէօրէ, Ֆրանսըզ տօնանմասընըն Թարապլուսա տօղրու հարէքէթ իտէճէկինէ տաիր տէվէրան իտէն հավատիսին ասլը եօք տըր։

Ֆրանսըզ տօնանմասը Սֆագա տօղրու հարէքէթ իտուպ, օրատան տա կապէսէ կիտճէք տիր։ Զանն օլունտուղունա կօրէ, պու տօնանմա՝ սէվահիլը մէգքիւրէտէ ասայիշ թէէսիս օլունունճայա գատար կապէս քէօրֆեզինէ թէվագուֆ իտէճէք տիր։

Թունուզտան վարիտ օլան սօն խապէրլէրին պէյանընա կէօրէ, հարէքէթը իսթիլալիյէ Սֆագա էեալէթինտէ մահտուտ գալարագ, Թունուզուն գալան գրսմը ասայիշ իւզրէ պուլունույօր։

—

Եվրօբա կազէթալարընտա միւտերիճ պիր թէլէկրաֆ՝ Ֆրանսանը Թարապլուսը Ղարպա ասքէր սէվգ իթմէսի հագգընտա հիւքիմէթը Սէնիյէնին էվրօբա տէվլէթլէրինէ պիր թահրիրաթը ուղմամիյէ կէօնտէրմիշ ։ օլտուղու կէչէնտէ զուհուր իտէն պիր հավատիսի թէքզիպ իտիյօր։ Մէղքիւր թէլէկրաֆը պէեանընա կէօրէ անճագ չու սահիհ իմիշ քի, Պապը Ալի՝ Բարիզ կազէթալարընը իղվաթ վէ նէշրիյաթը մէֆսէտեթեարանէսի իւզերինէ բարիզ վէ Լօնտրատա մուգիմ Օսմանլը սէֆիրլերինէ թէլէկրաֆ քէշիտ իթմիշ, վէ թարապլուստա մէմուրինի Օսմանիյէնին Ֆրանսա ալէյհինտէ մուամլաթ իճրա իթտիքլերինի թէքզիպ իտերէք թէմինաթը միւսալէմէթքեարանէ իթա էյլէմիշ տիր։

Մամաֆիհի Բարիզտէ ալաֆրանկա յուլիսին 13ինտէ ինիգատ իտէն վիւքելա մէճլիսինտէ ճէզաեիր ահվալը իլէ Պապը Ալինին թավր ու մուամէլէսի հագգընտա հիւքմէթը Սէնիյէնին էվրօբա տէվլէթլէրինէ պիր թահրիրաթը ուղմամիյէ կէօնտէրմիշ ։ օլտուղու կէչէնտէ զուհուր իտէն պիր հավատիսի թէքզիպ իտիյօր։ Մէղքիւր թէլէկրաֆը պէեանընա կէօրէ անճագ չու սահիհ իմիշ քի, Պապը Ալի՝ Բարիզ կազէթալարընը իղվաթ վէ նէշրիյաթը մէֆսէտեթեարանէսի իւզերինէ բարիզ վէ Լօնտրատա մուգիմ Օսմանլը սէֆիրլերինէ թէլէկրաֆ քէշիտ իթմիշ, վէ թարապլուստա մէմուրինի Օսմանիյէնին Ֆրանսա ալէյհինտէ մուամլաթ իճրա իթտիքլերինի թէքզիպ իտերէք թէմինաթը միւսալէմէթքեարանէ իթա էյլէմիշ տիր։

—

Ֆիւնքի Սէֆոֆ կազէթասընտա պէրվէճճը աթի օգունմուշ տըր.

«Իտարէի Օսմանիյէնին խաթալարընտան պիրի տէ, տէվլէթին ումուրը իտարէսինէ աիտ խուսուսաթտա մէմուրիրինին խարիճէ իճչալ էսրար իթմէեէ պիր աղմեալ օլմալարը տըր։

«Պէօյիւք վէ քիւչիւք մէմուրիյնը տէվլէթտէ չու գազիյէ օլգատար հիւքմ սիւրմէքտէ տիր քի, տէվլէթ վէ մէմլէքէթին թարիգը թէրագգըտա տէվամընա իճչալ էսրար քէյֆիյէթի մանի օլմագտա, վէ Պապը Ալի տէ իճրա օլունմագ իւզրէ պուլունան հէր ումուր վէ խուսուս խարիճէ նէշր օլունարգտա պու վէսիլէ իլէ պիր թագրմէնթրեգալարա ֆէրսաթ վէրիլմէքտէ տիր։

«Շու ահվալտէն չօգ վագթտան պէրու միւթէէսսիր օլմագտա պուլունան հէյէթը վիւքելա պունա պիր չարէ պուլմագ թասավվուրընտա իսէ տէ, պաղը նուֆուզընը թէէսիրի պու հիւանիւ թասավվուրա մանի օլմագտա իտի։

«Մէվսուգէն խապէր ալտըղըմզա կէօրէ, տէվլէթ միւֆէթթիշլիյի իլէ Տախիլիյէ Նէզարէթի՝ մէսալիհը ումումիյէի հիւքիմէթվէ մէմլէքէթին հիւանիւ իտարէսինէ աիտ պու գազիյէ տաիր ղայէթ չէտիտ պիր Նիզամնամէ գալէմէ արմայա պա էմրը ալի մէմուր օլմուշլար տըր։

«Բալթախթատա պուլունան տէվաիր բուէսասընտա կէօնտէրիլմէք իւզրէ պէրվէճճը աթի թէզքէրէի սամիյէնին իհզար օլունտուղու վէ մէսալիհը ումումիյէի տէվլէթին միհվերը լայրգընտա տէվլէրընընա մանի օլան քէյֆը ըսրարը տէվլէթ գազիյէսինի իթիյատ իտէն մէմուրինին թարտ օլունճագլարը թէնպիհ պույրուլճաղը թէէմին օլունույօր»։

Կազէթաի մէղքիւրը մալիմաղընա կէօրէ, մէղքիւր թէզքէրէի սամյէ չու մէալտէ իմիշ։

«Տէվաիրը միւխթէլիֆէի տէվլէթ մէմուրիյինտէն պաղըլարընը մէվգիի թէզքէքիւրտէ օլան էսրարը տէվլէթի խարիճէ նէշր իթմէք մաղարրաթընը իրթիքեաղ իթմէլէրինտէն պիհագգը միւթէէսսիր վէ միւթէհայիր օլան հիւքիմէթը Սէնիյէ՝ պու կիպի ահվալը մուղիրրէյէ նիհայէթ վերմէք արզուսընտա պուլունտուղունտան, մուախխարէն թանզիմ օլունաճագ նիզամնամէներին թանզիմ վէ թասմիմինէ գատար հէր տաիրէտէ թէսվիյէ վէ միւզաքէրէ թահրընտա պուլունան ումուր վէ խուսուսա տաիր խարիճէ մալիմաթ վերմէք թէլօհմէթինտէ պուլունան ալէյ ումումի մէմուրինին մէմուրիյէթինտէն թարտ ու իխրաճ օլունաճաղընը բուէսաի տէվաիր վէ ագլամա վէ պիլճիմէք մէմուրինէ իխթար օլունուր։»

—

Հիւքիմէթը Սէնիյէ իքի սէնէլիք վերիլինն բէյնէն թէէսիյէսի իշիւն Շէքտրա էհալիսինէ էմր վերմիշ տիր։ Էհալիի մերգումէ իսթիգրազը մէճպուր իլէ տախի միւքելլէֆ տիր։ Տերվիշ բաշա հազրէթլերի չէհրը մէգքիւրտէ ինթիզար օլունույօր իմիշ։

—

Տէրսաատէթ տէվաիր մաաշաթընա գարշըլըգ օլան Սիվաս վիլայէթի աղնամ բուսումընտան՝ չըգան յունիս այընըն օնունճու կիւնինէ գատար վիլայէթը մէգքիւրէտէն Մալիյէ նէզարէթինէ 3.584.000 ղ. իրսալ օլունմուշ տըր։

—

Ալաֆրանկա յուլիսին 14ինճի կիւնէ մուսատրֆ օլան Ֆրանսա միլլի եորթուսու միւնասէպէթիյլէ իճրաի վազիֆէի թէպրիքաղի իշիւն Պապը Ալի թարաֆընտան Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինէ մէմուր կէօնտէրիլմէմիշ օլտուղունու հէր նէ գատար տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազմըշ իսէք տէ, մուախխէրէն ալտըղըմզը մալիմաթա կէօրէ, եէվմը մէգքիւրտէ Ֆիվանը Հիւմայուն թէրճէմանը Միւնիր պէյ էֆէնտի հազրէթլերի իլէ Իպրահիմ պէյ պէօյիւք իւնիֆօրմալարընը լապիս օլտուգլարը հալտէ թարապատաֆրանսա սէֆարէթխանէսինէ պիլզիմէ Ֆրանսա մասլահաթ կիւզարը գօնթ տը Մոնթօլօնը թէպրիք իթմիշլեր տիր։

—

Վիէննատաքի Գոլէնբոնոս Բուլէնէ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Պապը Ալի՝ Պելկրատ վէ Մոնթօվիցա վէ Սէլանիք արասընտաքի տէմիր եօլ խաթթընըն իւսքիւպտէ եէքտիկէրիյլէ պիրլէշմէսինէ բազի օլմուշ իսէ տէ, պունա գարշըլըգ օլարագ Մոնթօվիցատա օլտուղու կիպի իւսքիւպտէ տէ խաթիճքեամաթ եաբմագ թալէպինտէ պուլունմուշ տըր։

Պուլկարիսթան հիւքիմէթի տէ Բիրօթ (Շարքէօյ) իլէ Պէլօվա արասընտաքի տէմիր եօլընըն ինչասընա արթըգ միւշքիլաթ չըգարմայաճագմըշ։

—

Մէմուրին մուհաքէմաթընա տաիր մէվճուտ օլան նիզամնամէեէ պու քէրրէ պա իրատէի Սէնիյէ զէյլ ու իլալէ օլունան մէվատտ իճազընճա, կէրէք Շուրաի տէվլէթին վէ կէրէք Թայրա իտարէ մէճլիսլէրինին մէմուրին մուհաքէմաթընա միւթէալլիգ վէզիֆէի հագգընտա եէնիտէն պաղը ուսուլ վէ գավահա վաղ ու թէէսի լազըմ կէլմիշ վէ ուսուլը մուհաքէմէի ճէզայէ գանունընըն ինթիզամվէ միւքէմմէլիյէթինէ պինաէն, մէմուրին մուհաքէմաթընտա տախի տէսթուրը հարէքէթ իթթիխաղը շիմտիլք հուսուլը մագսէտ քեֆի կէօրիւնմիւշ օլտուղունտան, մէճլիսի իտարէճէ մէմուրին մուհաքէմաթընտա վէ հիւքմ մաղպաթալարընըն թանզիմինտէ գանունը մէգքիւր ահքեամընա թէվֆիգի հարէքէթ օլունմասընտա տաիր Պապը Ալիտէն վիլայէթը Շահանէյէ եվամիրը լազըմ իթա օլունմուշ տըր։

—

Պիր վագթտան պէրու չէքիրկէ պէլիյէսի Տէրսաատէթ տախի սիրայէթ իթմիշ իտի իսէ տէ, պու քէրրէ պէլիյէի մէգքիւրէ քէսպը չիտտէթ իլէմիշ տիր։

Էյուպ վէ ճիվարընա պիր հաֆթատան պէրու բէք քիւլիյէթի օլարագ չէքիրկէլեր կէլէրէք վէ պօսթանարտա պուլունան մահսուլաթը եէեիպ պիթիրտիքտէն պաշգա գաբու վէ բէնչէրէլերտէն խանէ տերունլերինէ տուխուլ իտէնլերտէն տախի պէեազ մինտեր վէ գարեօլա էօրթիւսիւ վէ բէնչէրէ բերտէսի կիպի եվ էշեասընը եէյէրէք պալըգ աղրնա տէօնտերմէքտէ իմիշլեր։ Հաթթա բիվայէթ օլունտուղունա կէօրէ, Սթամպօլտա Բամի գըշլասը թարֆիարընտա պիր չօպան՝ էթրաֆա եաբըլան գօյունլարընը թօբլամագ իւզրէ սըրթընտաքի ապասընըեէրէ պրագըպ պէշ օն տագիգա սօնրա ավտէթինտէ ապասընն չէքիրկէլեր թարաֆընտան տէլիք տէլիք խտիլիպ թուեաճագ եէրի գալմատըղընը կէօրմիշ տիր։

Քէզալիք տիւնքի կիւնպայագիտ մէյտանընա, Գալաթայա վէ Պէյօղլունընն բէք չօգ ճիվարլարընա տախի քիւլիյէթլիճէ չէքիրկէ տիւշմիշ տիր։

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

Աթոռս Հովս
(Պոլսոյ սպասկ Էջմի Բէլէգրաֆիրը)

Աթինա 18 յուլիս

Գրալ՝ Արթայա վուգու պուլյաճագ սէյրեաֆարիրը թէէխիր իթմիշ տիր։ Միշարիէ,հ՝ պիրճիւմլէ արագիի մէթրուքէ թէմամը լլա թէսիրմ օլունտուգտան սօնրա էեաւլէթը ճէտիտէյէ ազիմէթ իտէ ճէք տիր։

Մ. Գումունտուրսս՝ եարբն Բորսս համմամարընա ազիմլի իտէճէք տիր։ Միշարիէյէհին եանի զայպուպէթինտէ Մ. Բաբամիխաբրու,օ՝ մէարիֆ վէ մէզահիպ նէզարէթինէ, վէ Մ. Բիգագի տախի խարիճիյէ նէզարէթինէ իճրաի վէքեալէթ իտէճէքլէր տիր։

Բրէնս Ցօնտուգօֆ Գօրսագօֆ՝ տիւնքի կիւն Բիրէյէ մուվասէլէթ իթմիշ տիր։ Մուսմիլէ,հ՝ տիւնեանրն էթրաֆընտա պիր սէյահաթ իճրա իթմէք իւզրէ անգարիպ հարէքէթ իտէճէք օյսն Բուս տօնանմասրնն զայրթանրնտան քէնտի մախտումունու կէօրմէք իւզրէ, Բիրէյէ կէմիշ տիր։

Արթա վէ Բունթա մէմուրիյրը Օսմանիյէսի՝ թիւճճար սէֆինէյէ. բրին սէրպէսթճէ Ամպրասիգ քէօրֆէզինէ կիրմէյէրինէ միւսաատ իթմէք, վէ ֆագաթ Եունան սէֆինին հարպիյէսինին օրայա տուխուլինի մէն իլլէմէք իւզրէ էմր այմշլար տրր։

Լարիսսատան խապէր վէրիյտիկինէ կէօրէ, 50 թիւրք ֆամիլիասը՝ Ոթմանօյլա կիթմէք իւզրէ Լարիսսատան հարէքէթ իթմիշ էր տիր։ Լարիսսա էհալիսի՝ միխթէլիթ գամիսօնը իլթիֆաթը ֆէվգէլատ իլէ գապուլ իթմէք իչիւն իճրաի թէտարիքեաթ իթմէքտէ տիր։

Վոլոս մէմուրիյնի՝ էյեաի հարպիյի Ոթամպօլա կէօնտէրմէք իւզրէ իբի պէօյիւք սէֆինէյէ եիւզլէթմէյէ պաշլամշլար տրր։

Բարիզ 18 յուլիս

Հարպիյէ նազրը Ժէնէրալ Ֆար՝ Մէճիիսը մէպուսանտա Պայատան Բրէյտերէ (Ճէզայիր) գատար տէմիր եօլը թէմտիտինէ տարիպ պիր գանուն լալէհասը թագտիմ իթմիշ տիր։

Թունուզ 18 յուլիս

Թունուզը 30 գատար չարբուճուտան իպարէթ պիր պէօյիւք տիւնքի կիւն Թունուզ ճիվարրնտա պուլունան Գօյճա Շարիր նամ գարիյէեի եարդա լթմիշլր տիր։ Մ՝բրսում չարբուճրլարրն թաագի պինէ Ֆրանսըզ ասքերի սեվգ օլունմուշ տրր։

Լօնտրա 18 յուլիս

Պու կիւն ագամ օլունան պիր միթինկտէ, թահվիլթար Օսմանիյէ համիլէրինին վէրտիքլէրի պիր գարարա կէօրէ, Մ. Ր. Գուրգ՝ Ֆրանսըզ մուրախխասրլա միւթֆիգէն տուլունր Օսմանիյէնին թէսվիյէսի իչիւն Ոթանպօլա կիթմէէ բէճա օլունաճագ տրր։

(Լէէնի Հէրալտ մախսուս Բէլէգրաֆ)

Աթինա 17 յուլիս

Եունան գամիսէրի Մ. Սուրեօթիս՝ պու կիւն Ալթայա ազիմէթ իթմիշ տիր։

Գրէլրն գարարնամէսի իւզրէ, տարազիի մէթրուքէտէ ուսմուրբ իտարէնին մէսարիֆը էվվէլիյէսինէ գարշլրգ օլարագ 100 000 տրբրախմի թախսիս օլունմուշ տրր։

Եունան հիւքիմէթի՝ 30 եաշընտան զիյատէ օլուպ էլան խրտմէթը սաքէրիյէտէ պուլունանէ. ֆէրլէրին սէրիան մէմլէքէթլերի. նէ կէօնտէրիլմէսինէ գարար վիրմիշ տիր։

Իթալիա տէվլէթինին Ցէնէրալ նամ պէօյիւք զբրհլը ֆբրգաթիյնի Ֆալէր լիմանընա մուվասէլէթ իթմիշ տիր։ Մէզբիւր ֆբրգաթիյն պիրէնճի տէֆա օլարագ Եունան սուլարընա վիրուտ իթտիյինտէն եիւզլէրէ էհալի թարաֆընտան զիյարէթ օլունմուշ տրր։

Գրալրն Նարտայա ազիմէթ իտէճէյի չայիասը պիէսսա տրր։

Լօնտրա 18 յուլիս

Էյուպխան ասքէրի խայտարպատտան Համն Նէհրի սեվահիլինէ մուվասէլէթ իթմիշ տիր։

Ամերիգա բէիսը ճիւմհուրու ժէնէրալ կոբֆիլտ՝ եարասրնն պուհրանընը կէչիրիպ մուխաթարատան քիւլեյէն գուրթուլմուշ տրր։

Աթինա 18 յուլիս

Բոգոս վէ Նոգվէշէֆ նամ մահէլի կազէթալարրն իբի միւտիրլէրի՝ տիւնքի կիւն բօսֆախանէ էօնիւնտէն կէչէր իբէն։ Մէսէնիալընն պիրի Բոգոս միւտիրինէ գուվվէթլիճէ պիր պասթօն էնտիրիպ։ պատէհու պիր բեվլալէր չզգարարագ իբի միւտիր իւզէրինէ տէ պօշլթմրշ իսէ տէ, հիչ պիրիսինի եարարայամամրշ տրր։ Պունուն իւզէրինէ գաթ լը մէրգում վիրուտ իտէն բօլիս իւզէրինէ տէ իբի տէֆա բէվօլվէր պոշտարագ գաչմագ իսթէմիշ իսէ տէ, խայրիճէ գօվալանտրգտան սօնրա թութուսմուշ տրր։ Մէրգումուն պու ճինայէթի պայգալարը իչիւն օլտուղու զանն օլունմագտա տրր։

Գրալ տիւնքի կիւն Ցոուէլ նամ իթալիա զբրհլբսրնը զիյարէթ իթտիքատէն սօնրա, սէֆիրնէի մէզքիւրէ գարտանընը վէ Ֆրանսըզ վէ Բուս ամիրալարրնը թատամ տավէթ իթմիշ տիր։ Գրալ խանէտանը պու կիւն Ֆալէրտէն թաթօի եաղլըղնա կիթմէքտէ տիր։

Բրէվէզատան պա թէլէկրաֆ խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, 8 թապուր Անատօլու բէտրիֆ ասքերի սիլալարընա կիթմէք իւզրէ վարօրա բագիպ օյանագ տրր։ Պիր չալիայա կէօրէ, պունար թարպլուսա կիտէճէքլէր իմիշ։

Լօնտրա 19 յուլիս

Տիւն ագշամ մեճլիսի մէպուսանտա, խարիճիյէ միւսթէշարը Սըր Զարլս Տիլք՝ պիր սուալէ ճէվապէն պէեան իմիշ տիր քի, Պուկարիսթանտա ինկիլիզ ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ. Լասֆ՝ բրենս Ալէքսանդրա իթիտալ թավսիյէ իթմէեէ էմր ալմըշ տրր։

Սեմֆիրա մախսուս Բէլէգրաֆ

Բարիզ 18 յուլիս

Գոնթ տը Մոնթալօնրն թիւրքիատա Ֆրանսըզ սէֆարէթինէ նասպ իտիմէսինէ տարիր խարիճիեէ նէզարէթինտէ պահս սէպգաթ իթմիշ տիր։

Տուեուտը Օսմանիյէ թահվիլաթընն համիլլերի թարաֆընտան թաեին օլունան մուրախխասլար՝ համիլլերին վէքիլի պուլունան պանքէրլէր ռինտիգասընտան սոն թալիմաթլարընը ալազ իթմիշլեր տիր։

Գամնոտ գաւմանիասընն՝ ըմթամպոլ թրամվայլարը գումբասասը իչիւն Բարիզ բիացասընտա թէտավիւլէ էսկամ չըգարաճաղը սահիճ տիր։

Վիէննա 18 յուլիս

Թէհէրանտա մուգիմ Ավսթրիա սէֆ բէթի թարաֆընտան խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Իրան հիւքիմէթի իլէ սէֆարէթը միշաբիրէհա արասընտա պիրուսէթ մէվճուտ իմիշ։

Լուբէվ ու Լէոնտ կազէթասրնն պէյանրնա կէօրէ, Իբի իմբէրատիօրրն միլլագաթը թէմամբլա պիր սուրէթիր սուհբէրվէրանէ իր հաիզ պուլունաճագ արր։

Տէմիր եօլարրն իլթիսագրնա տարիր օյան մուգավէլէնամէ եագընտա իմզալանաճագ տրր։

Պէրլին 18 յուլիս

Գոնթ Հայֆելտ՝ օգոստոսրն նիհայէթինէ տօղու Ոթանպօլա ավտէթ իտէճէք տիր։

Թիւրքիատա Ալէման թիճարէթինէ ճէսամէթ վէրմէք, վէ Ֆբրանսա գատար թէվսի իյլէմէք իւզրէ Համպուրկտա պիր գօմիթէ թէչբիլ օլունմուշ տրր։ Իհթիյաթ իւզրէ թէէմին օլունտուղունա կէօրէ, մէզբիւր գօմիթէ՝ թիճարէթի նէզարէթի թարաֆընտան իլթիզամ օլունաճագ տրր։

Լօնտրա 18 յուլիս

Հօպարթ բաշա՝ ազիմէթ իթմէզտէն էվվէլ պէօյիւք սէմիր եօլար իմթիյազաթը իչիւն հիւքիմէթը Ամէրիյէ իլէ իճրաի միւզաքերաթա մէմուր օլմուշ տրր։

Իրլանտա հէյեճանը քէսպը սիւքիւնէթ իթմէք իւզրէ տիր։ Քէյլերտէ պուլունան ամէլէյէր՝ պազը ուֆագ թէֆէք վէ էհէմմիյէթսիզ հագարէթլերտէ պուլունուլորլար։

Բոմա 17 յուլիս

Իթալիանրն Շարգ ասնանմասը Աֆրիգա սուլարընա կիտէճէկինէ տարիր պիր չայիա զուհուր իթմիշ իսէ տէ, պունուն ասլը օյմայրպ տօնանմամի մէզքիւր Նարվիտ գըլլայաճագ տրր։

Աթինա 18 յուլիս

Ֆրանսըզ վէ Եունան պանգասը՝ Եունանիսթանտա տէմիր եօլլար ինշասը մէսելէսինի թէտգիգ իթմէք իւզրէ միւհէնտիսլէր իրսալ իթմիշ տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

ԷՎԳԱՖ

Էվգաֆը Հիմայուն խազինէսի մահիլիլաթ տարիբէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլերի իճրա օլունմագտա օլան աթի իւզ զիքր մահիլիլաթրն իյպու 1297 սէնէսի հագերանրն 15ինճի բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն սէնէի սէրգումէ թէմմուզրընն ալթընճը բազար իրթէսի կիւնիւնէ տէկին Մահիլիլաթ տայիրէսիյէ իտարէ մէճլիսինէ կէլմէլերի իչ տէֆա իլան գըլընմըշ իտի։ Շէհրը մէզքիւրընն ալթընճը բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն շէհրը մէզքիւրընն 13ինճի բազար իրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար տախի պէհէր կիւն հուզուրը նէզարէթտէ միւզայէտէի ինթիհայէլերի իճրա գըլընաճաղընտան, հէր նէ գատար զամմ վուգու պուլուր իսէ գապուլ օլունուպ, գիքր օլունան սաաթտան երմի տեօրթ սաաթա գատար տա երեզտէ պէշ զամմ վուգու պուլուր իսէ գապուլ իտիլերէք անտէն սօնրա Պապը Ալիյէ արզ ու իսթիդան օլունաճագը տէօյտիւնճիւ տէֆա օրագ իլան վէ իլմթար գըլընը։

. . 1 . . 2666, (1) Սիւլէյմանիյէտէ Թիրեաքի շարշըսընտա 30 զբրա արաստա մէպնի շէհրի 62 զրշ. քիրալը պիլա հէվա պիր պապ աթթար տիւքեանընն սիւլիւս հիսէսի։

. . 52 . . 334, Պալաթտա Հաճի Իսա մահալլէսինտէ Լէպլէպիճիլեր ճատտէսինտէ 40 զբրա արաստա մէպնի պիր օտա վէ շէհրի 80 զրշ. քիրալը պիր պապ գասսապ էլեէվմ խաֆֆաֆ տիւքեանընընն 120 սէհիմտէն 3 պուչուգ պիր բուլ հիսսէ կէտիյի իլէ միւլքինին հիսսէի չայիասը։

. . 6 . . 1000, Խորխոր գուրպինտէ Պապա Հասան Իլմի մահալլէսինտէ Եավէր աղա սօգաղընտա 200 զբրա արաստա մէպնի 6 օտա վէ պիր սուֆա վէ իբի պիրիմա վէ 100 զբրա պաղչէյի միւլթէմիլ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

. . 196 . . 200, Սալմա Թօմրուգ գուրպինտէ Քէֆէվի մահալլէսինտէ Սալմա Թօմրուգ ճատտէսինտէ 30 զբրա արաստա մէպնի ֆէվգինտէ պիր օտա վէ շէհրի 40 զրշ. քիրալը մուգատտէմա գասապ էլեէվմ մանավ տիւքեանընընն 120 սէհիմ ֆիթիպարբլրա 3 պուչուգ սէհիմ պիր բուլ հիսսէ կէտիյի իլէ միւլքինին հիսսէի չայիասը։

. . 25 . . 550, Սամաթիտա Հաճի Հիսսէյին աղա մահալլէսինտէ Նարլը Գարու ճատտէսինտէ 70 զբրա արաստա մէպնի ֆէվգինտէ պիր օտա շէհրի 80 զրշ. քիրալը մուգատտէմա արզբը գասապ էլեէվմ գօթուզընն 120 սէհիմ 3 սէհիմ հիսսէ կէտիկի վէ միւլքինին հիսսէի չայիասը։

. . 19 . 8000, Գօճա Մուսթաֆա բաշատա Ճանպազիյէ մահալլէսինտէ Մէճէլի Մէսճիտ օսգաղընտա 70 զբրա արաստա մէպնի պիր պաղչէվան օտասը վէ պիրիմա վէ պիր հավուզ վէ սէնէվի 4000 զրշ. քիրալը 11,000 զբրա պիր գբթա պօսթանընն 3 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 38 . . 800, Ֆէներ գարուսու տախիլինտէ Թէվգբի ճաֆէր մահալլէսինտէ Քիրէմիտ մահալլի ճատտէսինտէ 100 զբրա պիր գբթա արասընն սիւլիւս հիսսէսի։

. . 164 վէ 166 . . 9000, Խասքէօյտէ Ապտուսսէլամ մահալլէսինտէ Հիւբէ խանէ ճատտէսինտէ 80 զբրա արաստա մէպնի շէհրի 100 զրշ. քիրալը գահվէ վէ պագալ տիւքեանընը։

. . 16 . . 1500, Զագմագճըլարտա Տայէ Խաթուն մահալլէսինտէ Վալիտէ խանը տէրունինտէ 40 զբրա արաստա մէպնի շէհրի 100 զրշ. քիրալը պիր պապ օտա կէտիյինին 8 հիսսէտէն պիր հիսսէսի վէ միւլքինին 6 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 15 . . 45000, Սիւլէյմանիյէ մահալլէսինտէ վէ ճատտէսինտէ 200 զբրա արաստա մէպնի 12 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ պիր սարնիճ վէ 70 զբրա մաթպախ վէ 120 զբրա պաղչէյի միւլթէմիլ պիր պապ գօնաղընն 3 բուլ հիսսէսի։

. . 174 վէ 178 . . 17500, Զէյրէքէ խավանէ Խալիլ մահալլէսինտէ Գարաանը Տագիզ ճատտէսինտէ 90 զբրա արաստա մէպնի ֆէվգինտէ 3 օտայը միւլթէմիլ շէհրի 250 զրշ. քիրալը մուգատտէմա պէբպէր էլեէվմ գահվէ տիւքեանընյա ինթիսալինտէ էթմէքճի տիւքեանընընն նըսֆ կէտիյի վէ միւլքինին սիւլասն հիսսէսի։

. . 28 . . 25,000, Սուլթան Ահմէտ գուրպինտէ Կիւն կէօրմէզ մահալլէսինտէ Պոլ սօգաղտա 160 զբրա արաստա մէպնի 6 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 190 զբրա պաղչէյի միւլթէմիլ շէհրի 140 զրշ. քիրալը պիր պապ մէնզիլ։

. . 14 . . 13,000, Սուլթան Ահմէտ գուրպինտէ Դապա Սագալ մահալլէսինտէ Քէմեր ալթը ճատտէսինտէ 150 զբրա արաստա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ 20 զբրա պաղչէյի միւլթէմիլ պիր պապ մէնզիլ։

. . 4 . . 10,000, Եէնի պաղչէ գուրպինտէ Տէֆթէրտար Ահմէտ Զէյէպի մահալլէսինտէ Զըգմազ գասապ սօգաղընտա 180 զբրա արաստա մէպնի 5 օտա վէ իբի սուֆա վէ պիր գույու վէ 600 զբրա պաղչէյի միւլթէմիլ պիր պապ մէնզիլ։

. . 24 . . 4500, Սուլթան Պայազիտ գուրպինտէ Էմին պէյ մահալլէսինտէ Օգճուլար պաղը ճատտէսինտէ 50 զբրա արաստա մէպնի ֆէվգինտէ իբի օտայը միւլթէմիլ շէհրի 200 զրշ. քիրալը քէարկիր պիր պապ պալմամուճը տիւքեանը կէտիյինին 6 հիսսէտէն պիր հիսսէսի վէ միւլքինին 12 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 24 . . 160, Զէյնճիրլի գույուտա Ամիդ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Արապաճըլար ճատտէսինտէ 30 զբրա արաստա մէպնի շէհրի 50 զրշ. քիրալը մուգատտէմա գասապ էլեէվմ նալպանտ տիւքեանընընն 120 սէհիմտէն 3 պուչուգ սէհիմ պիր բուլ հիսսէ կէտիյի վէ միւլքինին հիսսէի չայիասը։

. . 5 . . 2000, Պալաթտա Հաճի Իսա մահալլէսինտէ Ֆէրհ քէթխիտա ճամի շէրիֆի սօգաղընտա տէրունինտէ սալաշ գուրու գահվէճի տիւքեանը շէհրի 30 զրշ. քիրալը 231 զբրա պիր գբթա արասընն նըսֆ հիսսէսի։

. . 3 . . 3000, Տիվան եօլունտա Ամիդ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Սօֆճու խանը տէրունինտէ ֆէվգանի 60 զբրա արաստա մէպնի շէհրի 100 զրշ. քիրալը պիր պապ օտանընն բուլ հիսսէսի։

. . 49 . . 550, Սամաթիտա Հաճի Հիսսէյին աղա մահալլէսինտէ Նարլը գարու ճատտէսինտէ ֆէվգինտէ պիր օտայը միւլթէմիլ շէհրի 80 զրշ. քիրալը պիր պապ գուրու գահվէճի տիւքեանընընն 120 սէհիմ իթիպարբլրա 3 սէհիմ կէտիյի վէ միւլքինին հիսսէի չայիասը։

. . 10 . . 1500, Գում-Գարուտա Զասրբրը Ահմէտ Զէյէպի մահալլէսինտէ Արապզատէ օսգաղընտա տէրունինտէ պիր հաճաճօտասը վէ պիր գույու վէ 50 զբրա պաղչէյի միւլթէմիլ 50 զբրա պիր գբթա մէնզիլ արասը։

. . 9 վէ 11 . . 3000, Քիւչիւք Մուսթաֆա բաշա Դուրպինտէ Մօլլա Խիսրէթի մահալլէսինտէ Հէլվաճը օսգաղընտա 120 զբրա պիր գբթա մէնզիլ արասը։

. . 9 . . 500, Քանիատա Ինէպէյ մահալլէսինտէ Միրսիմբէր ճամտատինտէ 40 զբրա արաստա մէպնի շէհրի 200 զրշ. քիրալը ֆէվգինտէ 1 օտայը միւլթէմիլ մուգատտէմա գասապ էլեէվմ մանավ տիւքեանընընն 120 սէհիմտէն պիր պուչուգ սէհիմ հիսսէ կէտիյի վէ միւլքինին հիսսէի չայիասը։

. . 34 . . 100000, Սուլթան Սէլիմ գուրպինտէ Զըրտաը Հաճա մահալլէսինտէ Սարդը ագաճ ճատտէսինտէ 1200 զբրա արաստա մէպնի 30 օտա վէ 5 սուֆա վէ 2 գույու վէ պիր համամ վէ 250 զբրա արապզադ մահալի վէ 4500 զբրա պաղչէ վէ պիր ճատտա մահլչիգի միւլթէմիլ 1 պապ գօնաղընն նըսֆ հիսսէսի մահիլլ օլուպ, ճանիալը խապլնէսէն սաաթգաճաղը, վէ նըսֆը տիկէրի հիսսէտարը թարաֆընտան ֆէրաղ օլունտաղը։

. . 14 . . 5625, Սուլթան Պայազիտ գուրպինտէ Սարաճ Իսհագ մահալլէսինտէ Լեպէրի Քէմալ ճատտէսինտէ Թէրպիէն 60 զբրա արաստա մէպնի 2 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիրիմայը միւլթէմիլ վէ շէհրի 80 զրշ. քիրալը պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսիլէ 320 զբրա պաղչէնին անճագ 188 զբրա մուայյէն մահալլի։

(1) Ճիւմլէլերին պաչարրնտա իւք հիգատաքի պուլունան բագդամար մահիլլաթրն նիւմէրօլարընը, վէ իքինճի հիգատաքիէր լիրաի Օսմանի 100 զուրուշտան օլարագ գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքճէ տիրլեր։

Շէհր Էմանէթինտէն կէլէն իլան

Ցօլմա պաղչէ վէ եէտի գուլէ կազանէլէրի իչիւն լիւզումի օլուզ, պիլմիւնագասա գարարը գաթիսի բազար էրթէսի կիւնիւ իթմա գբըընաճաղը իլան օլունմուշ օլան եավէր վէ բայուզ հինսինտէն 12,000 թանէլաթօ մատէն քէօմիւրիւնին գարարը գաթիսի իչպու թէմուզրն 8ինճի չարշէնպիհ կիւնիւնէ թէէխիր օլունտուղունտան թալիպ օլանլարրն եէէմը մէզքիւրէ գատար Շէհր Էմանէթի մեճլիսինէ կէլմէլերի իլան օլունրր։

6 թէմուզ 97 2—1

ՈՒՍՈՒԼԸ ՔԻԹԱՊԷԹ

Թիւրքճէ գալէմէ ալընանաճագ մէվատտրն վէ էքսէրիյէթէ պինանէն քէլիմաթրն մէվգբի իսթիմալթը եօլնտա օլմասընը վէ նօգսանտէն ազատ պուլունմասը՝ ղայէթ գօլայ վէ ֆահտէլի սուրէթտէ կէօսթէրբիր «ՈՒՍՈՒԼԸ ՔԻԹԱՊԷԹ» նամ բիսալէ՝ պու քերրէ թապ վէ Մէարիֆը ուսմուլիյէտէն թագտիր վէ օթուզ իբի տէրստէն միւրէքքէպ օլարագ։ Օգճբլար պաչընտա Սարաֆիմ էֆէնտիին գրաաթխանէսինտէ վէ քիթապճը կարապետ աղատա վէ սարը քիթապճրլարտա 7 ղուրուշ ֆիյտիլէ սաթբլմագտա օլտուղու իլան օլունուր։ Թաչրալարտան իսթէյէնլեր միւմիլէյհ Սարաֆիմ էֆէնտիյէ միւրաճաաթ իթմէլիտիրլեր։ 4—4

	Ն°	Գբյդրը մսխամէնտ	Գնուելը գրգայեարտ
Գալաթատա Պերէքէթզատէ մահալլէսինտէ վօյվոտա ճատտէսինտէ պէրմուճիպը խարիթա 287 զբրա պիր գբթա արասա	34 վէ 36	115200	
Պէյօղլունտա Գուլէ գաբուսունտա Ալթընճը տարիբէ գարշըսընտա պէր մուճիպը խարիթա 150 զբրա պիր գբթա արասի վագֆիյէ		45000	32500

Պալատէ մուհարրիր արասալարրն իչ մահ զարքինտա մուայեէն օլան եէտի հաֆթա միւտտէթը իլանընտան պիրինճի հաֆթա իլան միւտտէթի օլան 97 սէնէսի թէմմուզընը 6ինճը բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն շէհրը մէզքիւրընը 20ինճի բազար իրթէսի կիւնիւնէ տէկին 15 կիւն միւտտէթտէ միւզայէտէլերի իճրա գըընաճաղընտան, թալիպ օլանլարրն եէամը մէզքիւրէտէ մահիլլաթ տարիբէսինէ կէլիպ բէյ ագչէլերինի թէսլիմը խազինէ իտարէք միւզայտէլերինտէ պուլունմալարը լազըմ կէլճէճի պիրինճի տէֆա օլարագ իլան օլունուր։

ԵԷՆԻՃԷ ԹԻԻԹԻՆ ՖԱԳՐԻԳԱՐ

ԳՕՆԹԻ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ ՎԷ ՇԱՀԻՆԻ

109 ԳԱԼԱԹԱ ՍԱՆՏՐԳՃԸԼԱՐ ԻՋԻ 109

Պիզ աթիտէ ասկապը իմգալար՝ թիճարէթճէ քեաֆիֆէի մէսուլիյէթի իւզրիմիզէ ալարագ, պուլունան ագաէ Գօնթի պիրատէրլերիյէ միւլթէրէքէն Գալաթատա Սանտրգճըլար իչինտէ 130 նիւմէրօտա քիւչատ էթմիյիմիզ տուխան ֆապրիգասը չիմտիյէ գատար ֆէվգէլատ իշլէմէքտէ վէ հէր վէճինիլէ միւչթէրիլերիմիզին մէմնունիյէթինի ճէլպ իլէ չըգարըլան թիւճիարլար բայիհաը օլմասը վէ նէզվէրինէ կէօրէ ֆիյաթընն էհվալինի թիւմէ թարամիրնտան թահսին օլունմագտա վէ հաթթա պիր վագրէտտան պէրու տէբօգիթ օլարըմրզա թիթիւն եէթիշտիրիլէմէմէքճէտ իտի։ Պու քերրէ միւչթէրիլերիմիզի կէչիրէք չէվիրմէմէք վէ տահա իյիրի կիթմէք իւզրէ, պիլ մէճպուրլյէ ֆապրիգայա նազլ էյլէտիրք։

Պունտան պէօյլէ "Թանպոլ վէ Թաչրա վէ Եվրօբատան՝ թիճճիճն իրսալը հագգընտա վիրուա խտէն եվամիրի սաաթը սաաթընտա իճրա էտպիլէճէյինիզի կիթի, թիւթիւնլէրին բայիհաը վէ ճիւմէնին տրմաքընա պալըտրբրլան, լեկզէթի տէյլշտիրմէմէք իւզրէ պու քերրէ տախի թիւթիւն տրգան մահալլերէ վէ պախտուսա եէնիճէյէ մալիհաա թամէմ ասկապրնտան մէմուրլար իգամ գբլընմըշ տրր։ Միւչթէրիլէրիմիզին մէմնունիյէթինի ճէլպ իթմէք վէ իսթէտիբլերի գօգուլու վէ տրմաղընա էլվէրիշլի տուխան վէրմէք արզուսընտա պուլունաղընընզ, թալիպլերինին լութֆէթի ֆապրիգամզա թէնզզուլ պուլունաղընընզ։ Ամէրիգանրն ամէրիգա, Ֆրանսանրն Ֆրանսա, Ռուսլարն Ռուսիա, Գերմանլարն Գերմանիա, Անգլիանրն Անգլիա, Իտալիանրն Իտալիա, Սպանիանրն Սպանիա, Ամերիգանրն Ամեր